KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 95 — 1926 — Federated Press jäsen — Maanantaina, elok. 16 p:nä—Monday, August 16 — Member The Federated Press — X Vuosik. — Vol. X

Työväenpuolueen Ontarion jaoston ylimääräisestä konventsionista

Vaalimanifestin perustuslakikysymys aiheuttanut myrskyä

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Toronto. — Canadan työväenpuolueen Ontarion jaoston ylimääräinen konventsioni pidettiin täällä lauantaina t.k. 7 p. Konventsioni oli kutsuttu käsittelemään vaaleihin osanottoa ja yhteisen vaaliohjelman laatimista.

137 edustajaa saapuvilla

Kokous pääsi alkamaan kello 2.40 iltapäivällä. Maakuntajaoston toimeenpanevan komitean valitsema valtakirjan tarkastuskomitea oli käynyt edustusvaltuudet läpi ja esitti hyväksyttäväksi 137 edustajaa Torontosta, Lontoosta, Hamiltonista, Windsorista, Kitcheneristä, Wellandista, Guelphista y.m. työväen 31 eri järjestöstä. Komitea ei ollut voinut hyväksyä erään Mrs. Whiten, Lontoosta, valtuuksia, koska sihteerille oli saapunut kirje sen järjestön puheenjohtajalta, jonka jäsenen Whiten piti olla, selittäen ettei hän ole enää jäsenyydessä. Myöskin vasemmistolainen C. P. R. E. rautatieläisten järjestön edustajat olivat valtuutetut protesteeraamaan hänen valtuuksiensa suhteen. White kuitenkin ilmoitti, ettei hän ole eronnut, joten jonkun aikaa valtuuksien suhteen riideltyä jätettiin se uudelleen komitealle, joka myöhemmin myönsi hänelle edustusvaltuudet.

Vaalimanifestin luonnos

Seuraavana oli puheenjohtaja Smith manifestiluonnoksen, jonka oli laatinut toimeenpanevan komitean valitsema alakomitea, Simpson, Smith ja Custance. Sihteerin esitettyä joitakin alustusponsia manifestiin nähden, ryhdyttiin käsittelemään manifestiluonnosta kohta kohdalta.

Ensimäinen kohta, joka viittasi nykyisten vaalien tärkeyteen, hyväksyttiin ilman keskustelua johdannoksi.

Perustuslakikysymys toisarvoinen

Toisessa kohdassa esitettiin vaalien huomattavimmat kysymykset, osoitettiin että Britannian Pohjois-Amerika-laki tekee Canadasta alusmaan y. m., mutta siitä huolimatta selostettiin, että tulliskandaalit y.m. muodostavat vaalien ydinkysymykset, sekä viitattiin että työväen näkökannalta perustuslakikysymys on toisarvoinen.

Kommunistit vaativat Canadalle itsenäisyyttä

Kommunistien ryhmän puolesta esitti tällöin toveri Spector tällaisen lauseen poistettavaksi ja tilalle liitettäväksi seuraavaisältöisen lisäyksen: Kun kenraalikuvernööri kielsi Kingin esittämän parlamentin hajoittamisen ja myönsi sen kuudenkymmenenviiden tunnin kuluttua Meighenille, nostatti se perustuslakikysymyksen esille, osoittaen että Canada on vielä alusmaa. Canadalaisen kapitalismin lisäksi imperialistisen kapitalismin painamana työväestön täytyy käsittää perustuslakikysymys selvänä, vaatien Canadalle itsemääräämisoikeutta ja itsenäisyyttä Britannian Pohjois-Amerika-lain kumoamisen kautta.

Tällöin hyppäsi joku taantumuksellinen ja esitti muutoksen, että sanan "kumoamista" tilalle ymmärrettäisiin vain oikeus tehdä muutoksia. Keskustelussa koettivat he selittää että koska laki on Canadan perustuslaki ja sellaisenaan sen kautta muodostuu Canadan liittoyhteys, niin me emme halua sen kumoamista, mutta ainoastaan saada oikeudet muovailla sitä Canadassa. Toiselta puolen osoitettiin, että heidän kantansa oli vain suppean kansallisporvarin kanta, jotavastoin nykypäiväinen kapitalismi on imperialistista.

Äänestyksessä annettiin Spectorin esityksen puolesta 61 ääntä ja vastaesityksen puolesta 32 ääntä.

Myrsky puhkeaa

Nyt nousi Spector uudelleen ja ilmaisi että olisi välttämätöntä saada yksimielisyys, sekä ilmoitti että persoonallisessa keskustelussa ainakin vastakkaisen esityksen esittäjä oli ilmaissut yhtyvänsä, jos päätös muokataan sellaiseksi, että siihen sisältyy vain Canadan itsemääräämisoikeuden ja itsenäisyyden vaatimus. Tällöin Simpson huusi, ettei sana "itsenäisyyden" ollut alkuperäisessä Spectorin esityksessä, johon toinen väitti että se oli. Simpson alkoi haukkua, sinä olet kierailija, y.m., ja minä haluan alkuperäisen paperin, jolla esitys on kirjoitettu. Spector puolestaan selitti, ettei siinä paperissa ollut kuin vähäsen alkua ja jupasi antaa sen paperin, johon esitys oli kokonaisuudessaan kirjoitettu. Nyt muutamat toiset huusivat yhteen ääneen, joten kokouksen puhe oli muutaman minuutin ajan yhtenä meluna. Vihdoin sai puheenjohtaja Smith esitetyksi edellisen päätöksen peruuttamisen otettavaksi uudelleen käsiteltäväksi, sillä emme sallineet provoseerata hajaannusta. Senjälkeen sai Spector tilaisuuden jatkaa, esittäen lopuksi että yhtenäisyyden säilyttämiseksi olemme valmiit sanamuotoa muuttamaan, kuten ainakin osa taantumuksellisista jo ilmaisi myöntyvänsä, pääasiana ollen vain että asian sisältö ei muutu. Hän esitti jätettäväksi kokonaan pois lauseen koskien Britannian Pohjois-Amerikalain kumoamista ja sanan "itsenäisyys", mutta säilyttäen sanat "itsemääräämisoikeudet" ja lisäten sanat "täydellinen itsehallinto", jonka sanoi kommunistien merkitsevän samaa kuin "itsenäisyys", ja jättävän täyden vapauden esittää oman ohjelmansa sekä samalla estää toiset touhuamasta liberaalien kannalla perustuslain muuttamisesta y.m. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sovinto oli taas aikaan saatu ja kommunistit pelastaneet aseman.

Senaatin hävittäminen

Seuraavassa esitettiin, kuinka senaatti oli evännyt vanhuudeneläkelain ja lyö kasaan kaikki työläisten eduksi ajetut yhteiskunnallisen lainlaadinnan vaatimukset, ja vaadittiin senaatin kumoamista. Tässä yhteydessä lisättiin kohta, jolla osoitettiin että tutkimukset osoittavat 34 konservatiivisen senaattorin olevan 248 liikeyhtymän johtokunnissa, ja 16 liberaalisen senaattorin 91 yhtiön johtokunnissa. Siis yhteensä 50 senaattoria 334 johtokunnassa, osottaen että enemmistö 96 senaattorista on suoranaisesti osallisina maan kapitalistisissa yrityksissä. Epäämisvaltansa käyttävät he teollisuus- ja rahakapitalismin ja imperialistisen pyrkimyksien eduksi.

Muita vaatimuksia

Seuraavassa kohdassa esitettiin työläisten yhteiskunnallisen lainlaadinnan vaatimuksia, m.m. työttömyysvakuutus, rikoslain työläisvastaisten pykälien poistamista, rauhallisen lakkovartioinnin takaamista, kahdeksan tunnin työpäivä, pääomaveroa sotavelkain maksamiseksi, kaivantojen ja rautateitten kansallistuttamista, ja lopuksi vetoomus työläisiin, kehottaen irtautumaan porvarillisten puolueitten sokeasta seuraamisesta ja osottamaan itsenäistä luokkavoimaansa.

Nuorisoa koskevat asiat

Vielä esitti kommunistisen nuorisoliiton edustaja, että lopullisesti puhtaaksi kirjotettavaan liitettäisiin nuorison vaatimuksena: (1) lapsityön poistaminen; (2) sotilasharjotuksen poistaminen kouluista; (3) teknillisen ohjauksen takaaminen nuorille työläisille työnantajain valvonnan alaisena, taaten elintasoa vastaavan palkan koulujaalta; (4) minimipalkkalakien säätäminen nuorisolle. Tämä hyväksyttiin koskemaan nuoria työläisiä kumpaakin sukupuolta.

Lopuksi hyväksyttiin ponsi hallituksen siirtolaisuussäädöksiin nähden, protesteeraten sitä, että ulkomaalaiset estetään tuomasta läheisiä sukulaisiaan tähän maahan.

Kun vielä oli velvotettu toimeenpaneva komitea huolehtimaan, ettei työväen nimessä saa tunnustusta muut kuin suoranaiset työväenpuolueen ehdokkaat, eikä mitään kompromisseja saa tehdä porvarillisten puolueitten kanssa, loppui kokous noin 6.20 illalla.

Vaalirötökset selviämässä

Cold Lake, Alta. — Viimeisissä liittoparlamentin vaaleissa harjotettiin monissa eri paikoissa maata petosta vaalien toimittamisessa. Niitä kuvaa mainiosti täällä suoritetut tutkimukset Marie Lakella ja Cold Lakella toimitetuista vaaleista.

On tullut selville, että Marie Lakella on äänestäjäin luetteloon merkitty kaikkiaan 73 nimeä, vaikka alueella ei pitäisi löytyä kuin kolme tai neljä äänioikeutettua asukasta. Näistä luetteloon merkityistä on merkitty äänestykseen ottaneen osaa 43 henkeä, joista valituksi tullut on saanut 41 ja kaksi muuta ehdokasta yhden äänen kumpikin. Todistajain lausunnot viittaavat siihen, että paikalla ei ole mitään vaalia toimitettukaan, vaikkakin asiakirjat kyllä sitä osottavat. Paikalliset harvat asukkaat, jotka on merkitty käyneen äänestämässä, ovat selittäneet olleensa poissa vaalipaikalta koko vaalipäivän.

Cold Lakella on vaalit kyllä toimitettu, mutta sielläkin näkyy harjotetun petosta vaalin tulosten ilmottamisessa. Monia henkilöitä, jotka ovat merkityt äänestäneiksi, on ollut poissa vaaleista.

Vaalivirkailijana toiminut Anton Lundgren on arvattavasti Yhdysvalloissa, joten asioihin on vaikea saada kunnollista selvyyttä.

Valituksi tullut liberaali C. W. Cross Edmontonista on istunut kaikella kunnialla "kansan valittuna" liittoparlamentissa Ottawassa. Demokraattinen kansanvalta saa tällaisista paljastuksista melko pahoja kolauksia. On todennäköistä, että konservatiivien taholtakin on harjotettu samanlaista peliä. Kaikki keinot pidetään "kansanvallan nimessä" oikeutettuina. Kun on käynyt selville, että konservatiivit ovat Ontariossa harjottaneet suomalaisiin nähden uhkauksia ja kiristyksiä, jotka tarkoittavat keskustelussa ja pankkia äänia sanotulle puolueelle. Se on rikollista peliä ja olisi asianomaisen saatava siitä rangaistuksi.

Työläisten on kaikkialla siellä missä ei ole työväestön omia ehdokkaita, jätettävä pois äänestyksestä, sillä kapitalistisen puolueen ehdokkaiden äänestäminen on kapitalismin yhteiskunnan ponkittämistä ja sellaisena työläisille sopimatonta.

Canadalaiset sekaantumassa Meksikon asioihin

Montreal. — Yhdysvaltain kapitalistien taholta tervehdittään varmaankin tyydytyksellä Knight of Columbus-järjestön ylimmistä virkailijoista muodostetun komitean toimenpidettä ryhtyä toimenpiteisiin Meksikon uskonsodassa.

Mainittu komitea on päättänyt lähteä neuvottelemaan Yhdysvaltain valtiosihteeri Kelloggin kanssa asiasta. Arvellaan, että sama komitea yrittää päästä presidentti Coolidgenkin puheille. Näillä Columbuksen ritareilla on olevinaan syytä sekaantua asiaan, sillä kaikki Columbuksen ritarit ovat katolilaisia.

Yhdysvaltain hallitus hakee oikein etsimällä keinoja, joiden avulla ja varjossa se saisi harjottaa Meksikon kiristämistä yhdysvaltalaisten öljykapitalistien eduksi. Tässä on nyt taas tarjolla nähtävänä yksi tilaisuus, joka on Yhdysvaltain hallitukselle mieluinen.

Sylvia Mosherin haaksirikko

Halifax. — Tähän mennessä ei ole tullut erikoisia tietoja Sylvia Mosherin haaksirikon johdosta. On jotenkin varmaa, että laivan 26-miehinen miehistö on menettänyt henkensä haaksirikossa.

Sable-saaren rannalla on saatu talteen kahdeksan laivan 20 pelastusveneestä.

Koko Lunenburgin kalastajakylä, jonka ympäristöstä laivan miehistö oli kotoisin, suree tapahtuman johdosta. Kaikki työt ja toimet ovat jääneet.

Hallituksen alus Lady Laurier on ollut jo kolme päivää etsimässä merkkejä ja jälkiä laivan miehistöstä, mutta mitään ei ole ilmaantunut, kertoo tänne saapunut radiosanoma.

Kaivoslakon vaikutukset Englannissa

Rautateiden ja pankkien alenneet voitot todistavat liike-elämän lamaannusta

Lontoo. — Tämän vuoden kokonaistulot rautateillä osottavat 16,619,000 punnan alenemista, verrattuna viime vuoteen. Neljän suurimman rautatieyhtiön voitto-osinkojen jakelu osottaa 2,500,000 punnan vähennystä, verrattuna viime vuoteen. Pankkien välinen tilitys osottaa 713,477,000 punnan alennusta verrattuna viime vuoden seitsemään ensimäiseen kuukauteen.

Nämä numerot osottavat, että Englannin liike-elämässä on tapahtunut suuri alennus ja samoin on ihmisten ostokyky alentunut suuressa määrin. Kaivoslakon vaikutukset näkyvät selvimmin rauta- ja terästeollisuudessa, jota tuotantoa ei ole oikeastaan olemassa nykyään Englannissa. Pumpuliteollisuus on käynnissä 75 pros. normaalista ja työttömyys tekstiilituotannossa on pahin sitten vuoden 1864.

Työttömien lukumäärä on 407,000 suurempi kuin mitä se oli viime vuonna, kaikkiaan noin lähelle 3 miljoonaa.

Saksalla kultaiset ajat

Saksan kivihiilituotanto tekee suuria voittoja Englannin lakon kustannuksella. Heinäkuun ensimäisenä kolmena viikkona kivihiilen ulosvienti Ruhrin kaivoksista lisääntyi 12 pros. ja heinäkuun viimeisellä viikolla vieläkin enempi. Saksan kivihiilivarastot vähenevät noin 100,000 tonnia viikottain.

Samoin kivihiilen lähetys Yhdysvalloista Englantiin on kasvanut suuressa määrin. Englannin rahtiliikenne oli jo yhteen aikaan sangen hiljaista, mutta lisääntyvä kivihiilen kuljetus ulkomailta on antanut sille jälleen työtä. Yhdysvalloista on nytkin lähdössä Englantiin 26 laivalastia kivihiiltä. Laivat ottavat lastinsa seuraavasti: Baltimoresta, Md., 17 laivaa; Hampton Roads 7 laivaa ja Norfolk 2 laivaa. Lastit viedään Liverpooliin, Glasgowiin, Lontooseen, Belfastiin, ynnä muihin huomattavimpiin satamiin.

Tuhlaavaa kilpailua rautatieliikenteessä

Cobalt, Ont. — Asiantuntijain lausuntojen mukaan suunnittelee Canadian Pacific rautatien rakentamista Rouyn kaivosalueelle. C. N. R:n toimesta rakennettu tie valmistunee tänä syksynä. Ontarion maakuntahallitus suunnittelee lisäksi rautatien rakentamista maakuntain väliseltä rajalta, jonne rautatien rakentaminen piti keskeyttää, kun Quebecin maakunta vetosi Ontarion maakunnan rautatien rakentamisen johdosta Britannian valtakunnan salaneuvostoon. Jos nämä kaikki rautateiden rakennushankkeet toteutuvat, niin saadaan Rouyn alueelle kulkea kolmea eri rautatietä myöten.

Ontarion maakunta on melkein pakotettu jatkamaan alkamaansa rautatien rakentamista, koska siihen on oikeuskin saatu. C. N. R:n tie valmistuu tulevana syksynä. Vaikka asia tuntuu kerrassaan mahdottomalta, niin on todennäköistä, että C. P. R. rakentaa rautatien. Sillä luotettavalta taholta kerrotaan, että C. P. R:n lähellä olevat rahamiesyhtymät ovat hankkineet käsiinsä British America Nickel Corporationin puhdistuslaitokset, jotka sijaitsevat Deschenesissä lähellä Ottawaa, mutta Quebecin maakunnassa. Jos C. P. R. rakentaa puheenalaisen rautatien, niin voivat metallin puhdistuslaitoksen omistajat kulettuttaa kaikki puhdistettavan metallin C. P. R:n raiteita myöten. Sillä C. P. R:n suunniteltu tie muodostaa lyhimmän matkan mainituille puhdistuslaitoksille, Montrealiin ja Torontoon.

C. P. R:n raiteet ulottuvat Mattawasta lähtien Angliersiin saakka, josta on hyvien maanviljelysmaiden läpi vain 50 mailin matka Rouyn kauppalaan.

Tämä kolmen eri rautatien suunnitteleminen ja todennäköinen rakentaminen samalle alueelle, osottaa perin selvästi kapitalistisen yhteiskunnan talouden retuperäisyyttä. Jos Canadan hallitus harrastaisi vähänkään yhteiskunnan omistamien rautateiden parasta, niin se kieltäisi C. P. R:n oikeuden rautatien rakentamiseen sanotulle alueelle. Sillä rautatien rakentamisesta olisi selvästi se seuraus, että C. P. R. saisi kaiken rahdinkuletuksen ja todennäköisesti matkustajaliikenteenkin käsiinsä. Siitä kärsisi C. N. R. ja mahdollisesti rakennettava T. and N. O. rautatie, jotka ovat hallitusten omistamia.

Mutta rautatien rakennusoikeuden epääminen C. P. R:lta olisi jotain odottamatonta. Ovathan kaikki politikot hyviä tuttavia C. P. R:n herrojen kanssa. Siten olisi edelleen mahdollisuus lisätä C. N. R:n tappioita ja osottaa kansalle yhteiskunnallisen omistusoikeuden kannattamattomuutta.

"Uusi teollinen vallankumous"

Chicago. — "Uusi teollinen vallankumous on määritelmä", jota Yhdysvaltain työdepratementti käyttää esittäessään tutkielman amerikalaisen työtehoisuuden suunnattomasta kohoamisesta. Departementti sanoo, että tämä "uusi teollinen vallankumous saattaa huomattavasti sivuuttaa vanhemman teollisen vallankumouksen, mikä tapahtui Englannissa 18:nnen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä ja mikä loppujenlopuksi teki muutoksen Englannin teollisessa, poliittisessa ja yhteiskunnallisessa elämässä."

"Me tällä kertaa kokeilemme ehkä huomatuimpaa tuotantotehon edistystä mitä nykyajan teollisuusjärjestelmän historia tuntee. Automobiiliteollisuudessa oli tuotanto miestä kohden vuonna 1925 kolme kertaa niin suuri kuin se oli vuonna 1914, mikä on melkein huippusaavutus tuotannossa teollisuusalalla, joka oli saavuttanut jo ennen vuotta 1914 korkean tehoisuustason."

Huippusaavutuksia eri aloilla

Samaa aikaa käsitellessään osottaa departementti, että tuotanto henkeä kohden on lisääntynyt melkein 50 pros. rauta- ja terästeollisuudessa, 17 pros. kenkäteollisuudessa ja paperi- ja massateollisuudessa 34 pros. Samalla korostetaan sitä, että vaikka luvut ovatkin näin hämmästyttäviä, niin ei ajassa olla menty eteenpäin kuin kymmenen vuotta.

Laatiessaan näitä lukuja on departementti ottanut huomioon työajan vaihdokset eri teollisuuksissa sitte vuoden 1914:n. Näihin kuuluu 12 tunnin työpäivän poisto terästeollisuudessa v. 1923, vähennys 54 tunnista 50 tuntiin viikossa autoteollisuudessa vuoden 1914 ja 1919 välillä, vähennys 55 tunnista 52 tuntiin kenkäteollisuudessa ja 58½ tunnista 52 tuntiin viikossa paperi- ja massateollisuudessa.

Oikeus metsänhakkuuseen

Toronto. — Maakuntahallitus on myöntänyt portarthurilaiselle A. McKinleylle oikeuden metsän kaatamiseen Ames townshipissä Transcontinental rautatien varrella.

McKinley oli tarjoutunut maksamaan eniten kantorahaa, suostuen maksamaan puna- ja valkopetäjästä yhteensä 16 dollaria tuhannelta jalalta; jackpetäjästä 14 dollaria; kuusisista paperipuista 2.25 dollaria koordilta; balsamista 1.75; ja muista paperipuista yhden dollarin koordilta.

Puut pitää olla korjatut pois huhtikuun 30 päivään 1928 mennessä. Huonoa metsänhoitoa osottaa se, että hallitus perii kaatamatta jääneeltäkin metsältä kantorahan. Tuollainen menettely on vaan omiaan edistämään metsän täydellistä tuhoamista.

Ranskan kaivosmiehiä myötätuntoisuuslakossa

Lille, Ranska. — Yhdistyneen työväenliiton kutsusta on 4,000 kaivosmiestä pohjois-Ranskassa tehnyt lakon, joka on kutsun antajain mukaan käytännöllisin toimenpide Suurbritannian kaivoslakkolaisten avustamiseksi.

Quebecissa tehdään 12-tuntisia työpäiviä ja 7-päiväsiä viikkoja

Maakuntahallitus on luvannut ryhtyä tutkimuksia toimittamaan

Montreal. — Joku aika takaperin väitettiin sanomalehtien palstoilla, että Quebecin maakunnassa tehdään suurilla työmailla työtä kaikkina viikon päivinä ja että työpäivän pituus nousee tavallisesti 12 tuntiin, jopa joissakin tapauksessa pitemmäksikin. Kun Quebecissa ollaan uskonnollisista syistä pyhätyön vastustajia, niin on paljastus herättänyt melkoista mielenkiintoa kaikissa piireissä. On ikäänkuin itsestään luonnollista, että mainituilla työmailla maksetaan perin kehnoja palkkoja. Pääasiassa tarkotetaan paljastuksella International Paper Co:n rakennustöitä Gatineau-joen varrella.

Quebecin maakuntahallitus on luvannut ryhtyä toimenpiteisiin tutkimuksen toimittamiseksi Ottawan ja Montrealin ammattiyhdistysten keskusneuvostojen valitusten ja vaatimuten johdosta.

Kaiken muun lisäksi on näillä työmailla koetettu kaikilla keinoilla vastustaa työläisten järjestäytymistä.

Rautateiden heinäkuun uhriluettelo

Ottawa. — Canadan rautateiden heinäkuun uhriluettelo nousee 42 kuolleeseen ja 265 haavottuneeseen. Kuolleista oli seitsemän rautateiden työläisiä. Ainoakaan matkustaja ei menettänyt henkeään.

Loukkaantuneista oli 51 matkustajia ja 154 rautateiden työläisiä. Pääasiassa rautateiden ylikäytävillä tapahtuneiden onnettomuuksien tilille jää 35 kuollutta ja 60 loukkaantunutta. Rautateiden ylikäytävillä on liikkuminen automobiililla perin hengenvaarallista hommaa.

Saksan unionistit Neuvostoliitossa

Leningrad. — Saksan työläisten toinen lähetystö on saapunut Neuvostoliittoon. Lähetystöön kuuluu kaikkiaan 68 henkilöä. Heidät otettiin Leningradissa lämpimästi vastaan. Edustajia ammattiliitoista ja tehdaslähetystöjä oli lippuineen ja soittokuntineen.

Paikallinen ammatiliittojen puheenjohtaja Ugaroff lausui lähetystön tervetulleeksi ja kehotti lähetystön jäseniä tutkimaan kaikkea, mikä vain herättää mielenkiintoa ja sitten antamaan tiedot Saksan työläisille, sekä vastustajille, että kannattajille.

Vastauksessaan lähetystön johtaja, sosialidemokraatti Korber kiitti lämpimästi ystävällisestä vastaanotosta ja selitti lähetystön tulevan tutkimaan Neuvostoliiton sekä taloudellista että yhteiskunnallista tilaa ja sitten tutkimustensa tuloksena esittämään todellisen selostuksen Saksan työläisille. "Meidän tehtävänämme on luoda työväestön yhteinen rintama kapitalistien yhteistä rintamaa vastaan", selitti Korber suosionosousten kaikuessa.

Edelleen Korber selitti että lähetystön tehtävänä on rakentaa yhteisymmärrystä Saksan ja Neuvostoliiton taloudellisten järjestöjen välille. Toinen lähetystön johtavimmista jäsenistä, niinikään sosialidemokraatti, Lenz, selitti tarkotuksenaan olevan erikoisesti fyysillisen kulttuurin tutkiminen Neuvostoliitossa.

Sosialistipuolue vastustaa

Sekä Korber että toinen sosialidemokraatti Besser selittivät Tass uutistoimiston edustajalle, että Saksan sosialidemokraattinen puolue on asettunut vihamieliselle kannalle kaikkia niitä jäseniä kohtaan, jotka ovat matkustaneet Neuvostoliittoon. He mainitsivat useita tapauksia, joloin Saksan sosialidemokraattisen puolueen piirivirastot ovat uhkailleet erottaa puolueesta sellaiset jäsenet, joka vain matkustavat Neuvostoliittoon. Piirivirastot ovat saaneet ohjeet puolueen ylemmiltä orgaaneilta. Siitä huolimatta ovat puolueen jäsenet matkustaneet Neuvostoliittoon.

Toisia edustajia

Innostus kohosi korkealle kun lähetystön naisjäsen Rausch sai kunnianosotuksena vastaanottaa tulipunaisen saalin. Saksan nuorten työläisten tervehdyksen lausui Urdhard. Lähetystö Internatsionalen kaikuessa marssi Työn temppeliin, jossa olevassa museossa tarkasteltiin ammatillisen liikkeen kehitystä. Lähetystö viipyy Leningradissa viikon ajan.

Porvarien mieluinen työväenjohtaja

Toronto. — J. H. Thomas, Englannin rautatietyöläisten järjestön pääsihteeri, joka tulee puhujaksi Canadan kansallisen näyttelyn yhteydessä pidettävään työnpäivän juhlaan, puhuu huomenna, tiistaina Canadan Clubin päivällisillä täällä.

Tämä on mainio kuvaus tämänlaatuisista työväenjohtajista. Vieraaseen maahan tultuaan puhuvat he ensitöikseen porvareille, mutta ei työläisille.

Toinen huomattu työväenjohtaja, englannin hiilenkaivajain järjestön sihteeri Cook, on aivan päinvastaisessa asemassa. Sillä tänne saapuneiden tietojen mukaan eivät hiiliparoonit tahdo neuvotella hänen kanssaan lakon lopettamisen ehdoista, vaan vaativat Cookin erottamista toimestaan. Mutta Cook onkin rehellinen taistelija, joka ei pyri lehmäkauppoihin kapitalistien kanssa, eikä ole valmis myymään työläisten asiaa muutamista päivällisistä työnantajille.

PUUMASSAA EUROPASTA MONTREALIIN

Montreal. — Satamatyöläiset eivät olleet uskoa silmiänsä kun he avasivat ruotsalaisen höyrylaiva Cronshagenin luukut ja näkivät laivan kuormana olevan puumassaa. Tavara puretaan täällä järvilaivoihin ja kuletetaan edelleen johonkin yhdysvaltalaiseen satamaan sikäläisen ostajan vastaanotettavaksi.

Satamaviranomaiset sanovat tämän olevan ensimäisen puumassalähetyksen Europasta mikäli he muistavat. Huvittavinta on se, että Cronshagen ottaa paluumatkaansa varten Clarke Citystä kuormakseen canadalaista puumassaa Lontooseen. Tässä on mainio esimerkki kapitalistisen vapaan kilpailun tuhlaavaisuudesta. Olisi luonnollista, että ruotsalainen puumassa olisi viety Lontooseen ja canadalainen tavara rajan yli Yhdysvaltoihin. Mutta niin ei nyt ainakaan ole tapahtunut. Ja samanlaista tuhlausta harjotetaan monella eri alalla. Ja siitä huolimatta voi joku sanoa, että tämä kapitalistinen talousjärjestelmä on ainoa paras.

WRANGEL-SAARI PÄÄKAUPUNGIKSI

Moskova. — Wrangel-saari, jonka joskus on arveltu kuuluvan Amerikan mantereeseen ja jota ovat niin Canada kuin Yhdysvallatkin havitelleet omakseen, on nyt määrätty kaikkien napapiirissä olevien Neuvostoliiton saarien pääpaikaksi, jonkinlaiseksi pääkaupungiksi.

Saarelle, jonka viimeiset valkoiset asukkaat olivat amerikalaisia, on lupautunut lähtemään joukko venäläisiä perheitä. Tämä kymmenen kuukautta vuodessa jään ympäröimänä ja eristettynä ollut saari tulee radion kautta yhteyteen muun maailman kanssa. Uusi siirtokunta tulee harjottamaan metsästystä ja tekemään ilmatieteellisiä havaintoja. Myöskin on tarkotuksena saada selville onko saari yhteydessä mannermaan kanssa.

Vladivostokissa lastataan parhaillaan höyrylaivaan elintarpeita kolmeksi vuodeksi. Samoin siirrettäviä asumuksia, kalastus- ja metsästystarpeita, tieteellisiä koneita, lennätinlaitteita, koiria y.m.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Kultainen Pohjois-Ontario

Rikkaus lisääntyy ja elämää tuhoutuu

Viime heinäkuun kymmenennen päivän numerossa kirjottaa «Northern Miner»-niminen lehti toimitusosastollaan muun muassa:

«Ken hyvään tutkii Pohjois-Ontariota nykyään, ei voi pysyä tyynenä ja kylmänä. Uudet löydöt, joista kehittynee tuottavia kaivantoja, ja nykyään käynnissä olevain kaivantojen suurenmoinen vaurastuminen saattaa katselijan veren vilkkaampaan liikkeeseen ja sydämen sykkimään.

«— — — Kahden seuraavan vuoden kuluessa, säännöllisen *tehostamisen ja tuotantokustannusten alentamisen kautta — — — pitäisi Pohjois-Ontarion kaivantojen liikevoittojen kaksinkertaistua.*» (Tummennukset allekirjottaneen.)

Kun ryhdymme tutkimaan niitä syitä, jotka «saattavat sydämen sykkimään», niin havaitsemme ettei ole mitään ihmeteltävää siinä vaikka riistäjäluokan jäsenet, jotka jo tähän mennessä ovat korjanneet miljoonia liikevoittoina, ovat innostuneina nähdessään tulevaisuuden tarjoavan kultaisia mahdollisuuksia liikevoittojensa lisäämiselle kaivosmiesten tehostetun riistännän kautta. Menneisyys on avaimena tulevaisuudelle, kuten sanotaan. Vuoden 1925 loppuun kuluessa olivat T. N. O. rautatiepiiriin ja Temiskamingin piiriin kuuluvat kulta- ja hopeakaivannot tuottaneet voitto-osinkoja yhteensä 150,493,000 dollaria. Ja vuosi vuodelta voitto-osingot lisääntyvät. Viime vuonna nousivat voitto-osingot yli 10,000,000 dollarin, ja mikäli tähänastisista numeroista voidaan päättää, tulee voitto-osinkojen määrä oletmaan tänä vuonna huomattavasti suurempi. Heinäkuun loppuun mennessä olivat näet hopeakaivantojen omistajat jakaneet keskenään 1,250,000 dollarin saaliin, ja viime vuoden kokonaissaalis oli heille vain 1,887,506 dollaria. Porcupinen kaivokset olivat niinikään tämän vuoden seitsemän ensimäisen kuukauden kuluessa tuottaneet omistajilleen lihavia voittoja: Hollinger 2,853,000; Dome 1,430,001; ja McIntyre 399,000 dollaria. Kirkland Laken alueella Wright-Hargreavesin osakkeenomistajat jakoivat keskenään 687,500 dollaria; Teck-Hughesin 474,714; ja Lake Shoren osakkeenomistajat 400,000 dollaria. Täten siis kaivosparoonit ovat jo tänä vuonna, vaikka miltei puoli vuotta on vielä kulumatta, korjanneet voitto-osinkoina yhteensä 7,489,827.70 dollaria.

Kaivosparoonit saavat kaiken

Pohjois-Ontariota ylistävissä jutuissa me emme kuule halaistua sanaa siitä, minkäverran maakunta hyötyy tästä niin sanotusta «teollisuuden laajentamisesta». Ennen vuotta 1907 kaivosteollisuus ei maksanut yhtään ainoata senttiä maakunnan rahastoon. Senjälkeen on kolme prosenttia niistä vuotuisista tuloista, jotka nousevat yli 10,000 dollarin, maksettu mainittuun rahastoon. Täten saadut varat jaetaan maakunnan ja kuntain kesken siten, että maakunta perii niistä kaksi kolmasosaa. Mutta Ontarion hallitus pitää yllä pätevää kaivosdepartementtia, kuluttaen surkeilematta rahaa karttojen ja muitten kaivosalaa koskevain kirjojen hankkimiseen, ja varaten muita tiedonlähteitä, joista «sijotuksia tekevälle yleisölle» on hyötyä.

Onpa siis varsin helppo huomata, että työläisten luomasta rikkaudesta vain varsin vähäisen osan sallitaan livahtaa pois etuoikeutettujen luokkain taskuista paikallisiin ja maakunnallisiin tarpeisiin. Vieläpä liikeverotuksissakin on kaivosparooneilla etuoikeuksia. Ontarion nikkelikomissionin raportissa vuodelta 1917 näet sanotaan: «Kaivosteollisuutta tai malminjalostusta ei ole seikkaperäisesti määritelty, joten se niinmuodoin on vapaa liikeverosta.» Ja edelleen, «tehdas ja siihen kuuluvat laitteet ovat verovapaita.» Kaivosmiesten tulee ottaa huomioon sen seikan, ettei komissioni lausunut noita tosiasioita suinkaan siinä mielessä, että niitten perusteella olisi joitakin tarkistuksia tehtävä. Komissionerit näet arvelivat, että kaivosteollisuuden harjottajain tulee saada vähintäin 15 tai 20 prosenttia liikevoittoa vuosittain, ynnä vielä neljä tai viisi prosenttia pääoman korvaukseksi.

Työläisten osuus pienenee

Tuleeko työläinen hyötymään mitään yllämainituista suunnitelmista? Ei mitään. Työläisiä käsitellään vain ikäänkuin mitäkin pesusieniä, joita kapitalistit puserta vat siksi, kunnes liikevoitot virtaavat kyllin nopeaan. Ja älköön kukaan uskoko, että puserrusprosessi olisi jo kehitetty viimeiseen huippuunsa. Pidettäköön mielessä tämän artikkelin alussa mainittuja sanoja: «tehostamisen ja tuotantokustannusten alentamisen kautta pitäisi Pohjois-Ontarion kaivantojen liikevoittojen kaksinkertaistua.» Viime kuun 18 p:nä päivätty «New York Times» puhuessaan kultakaivosteollisuudesta, hyräilee samaa iloista laulua: «Tulevat kehitysvaiheet riippuvat alemmista tuotantokustannuksista — joihin on jo päästy Ontariossa ja Transvaalissa — ja työnteon tehostamisessa.» Alemmilla tuotantokustannuksilla tällä kertaa tarkotetaan sitä, että työläiset tuottavat tonnin malmia — kultaa, hopeaa tai nikkeli-kuparia — samoilla tai pienemmillä kustannuksilla kuin 1911. Tulevaisuuden alemmat tuotantokustannukset eivät tarkota enempää eikä vähempää kuin että työn nopeutta kiristetään siihen määrään, mikä on nopeampi kuin nykyään käytännössä oleva ja mikä on itse asiassa samaa kuin kaivosmiesten palkkojen alentaminen.

Kaivosmiesten keuhkotauti

Esitettyjen numerojen ja tosiasiain perusteella voivat kaivosten omistajat ja osakkeiden omistajat lyödä tyytyväisesti rintoihinsa ja sanoa: tämän on parhain kaityväisesti rintoihinsa ja sanoa: tämä on parhain kaikista mahdollisista maailmoista. Pikkuporvarit ja nopeaan rikastumiseen pyrkijät yhdessä muodostavat kaivosparoonien laululle voittoisan jälkikuoron, jonka ääneen hukkuu toinen, näillä kämpiköillä nykyään laulettava laulu. Tämä viimeksimainittu on pelon laulu; fyysillisten hylkyjen laulu; niitten miesten kuolinlaulu, jotka terveytensä uhalla hakevat toimeentulonsa kaivantojen komeroista ja jotka lääkärintarkastuksen jälkeen saavat tietää, että kuolettava metallipöly on täyttänyt ja syönyt heidän keuhkonsa. Useimmille kaivosmiehille on mainittu tauti aivan uutta. Siitä ei ole koskaan ennen mainittu halaistua sanaa. Aivan äskettäin on näet työläisten korvauslautakunta ryhtynyt maksamaan korvausta työläisille, jotka ovat sortuneet tuon kaikkein tuhoisimman teollisuustaudin uhreiksi. Mutta siitä huolimatta kaivosmiesten keuhkotauti ei ole mitään uutta, kuten kohta tulemme osottamaan. Asiaa on vain tahallisesti pidetty haudattuna raskalaismaisen hallituksen ja ahnaitten kaivosparoonien ryhmän toimesta.

Jo vuodesta 1915 alkaen me huomaamme todistuksia siitä, että Ontarion hallitus on ollut tietoinen kaivosmiesten keuhkotaudin olemassaolosta. Kaivosviraston raportissa siltä vuodelta näet sanotaan: «Teollisuustautina pidetään tapaturman kautta sattunutta henkilökohtaista loukkaantumista, josta työläinen tai hänen huollettavansa on oikeutettu saamaan korvausta sääntöperäisessä suhteessa. Kaikkein yleisimpänä teollisuustautina on kaivosmiesten keuhkotauti. Se on semmoinen teollisuustauti, joka tavallisesti johtuu usean vuosia kestävästä maanalla työskentelemisestä.» Tietysti Transvaalissa on kokemuksien perusteella oltu tietoisia tämän taudin tuhoavasta luonteesta jo vuosia aikaisemmin. Eteläafrikan unionin kaivosmiesten keuhkotautia vastustava komitea raporteerasi jo vuonna 1914 — tutkittuaan useita kaivantoja — minkäverran hienon ilmassa oli metallipölyä. Ainoastaan kaikkein hienoin pöly oli otettu lukuun, koska kaivosmiesten keuhkoihin syöpyvä pöly on koottaan äärettömän pientä: pölyhiukkasten halkaisijan lasketaan olevan vain 0.001 millimetriä tai vielä sitäkin lyhemmän. Tämmöistä pölyä on tunneleissa ja poikkileikkauksissa kuivan porauksen aikana noin 59 milligrammaa kuutiometriä kohden; vesiporilla poratessa 13 milligrammaa; kuivaa malmia lapioidessa 18 milligrammaa; kasteltua malmia lapioidessa 2 milligrammaa; JA AMPUMISEN JÄLKEEN 286 MILLIGRAMMAA.

Työnteon armoton kiihdyttäminen

Viimeksimainittu seikka on pidettävä mielessä. Ampumisenjälkeinen aika on työläisille kaikkein turmiollisin. Ja vuoden 1915 raportissa sanotaan, että särjetyn malmin kastelemisella voidaan pöly pitää pois kyseessäolevilta työpaikoilta, «JA AMPUMISEN AIHEUTTAMAA PÖLYÄ VOIDAAN PARHAITEN KÄSITELLÄ SITEN, ETTÄ PIDETÄÄN ERIKOISTA AMPUMAVUOROA JA PUHDISTETAAN KAIVANTO ENNENKUIN VARSINAINEN TYÖVUORO PALAA TYÖHÖN.» (Tummennukset allekirjottaneen.) Hollingerissa on näihin saakka pidetty erikoista ampumavuoroa. Mutta ampumavuoron miesten lukumäärää alettiin hiljalleen vähentämään ja lopullisesti vuoro tykkänään poistettiin. Tästä johtuu miehille lisätehtäviä, työnopeutta kiihdytetään (lisätty tehostus ja tuotantokustannusten alentaminen), ja Hollinger-yhtiö julistaa säännöllisten voitto-osinkojensa lisääntyneen. Työläiset ovat voimattomia, koska ovat järjestymättömiä. Hallitus on välinpitämätön. Ontarion kaivosasetuksen 164 (119) pykälä (jolla on ironisesti otsikkona: «Kaivosmiesten turvaamissäännöt») kuuluu: «Ampumisen tulee järjestää siten, että työläiset joutuvat kärsimään pölystä ja savusta niin vähä kuin suinkin mahdollista.» Tuo säädös ei suinkaan ole jäykkä. Se on epämääräinen. Ja niinpä kaivostyöläisten täytyy tällä kertaa painaltua savun ja pölyn sekaan, hengittää sitä sisäänsä juuri silloin, jolloin se on kaikkein myrkyllisin ja josta vähän ajan kuluttua on tuhoisat vaikutukset huomattavissa. Ja jos kaivosmiesten keuhkotauti on nyt jo, suotuisempain olosuhteiden vallitessa, yleinen, niin minkälaiseksi tuleekaan tilanne muuttumaan, kun kiihdytyssysteemiä on pidetty voimassa vuosi?

Järjestäytymisessä työläisten ainoa pelastus

Tämä on todella kultainen Pohjois-Ontario niille, jotka elävät liikevoittojen varassa. Mutta meille, jotka elämme toisessa maailmassa, on juttu tykkänään toinen. Ja meidän on turhaa istua ja odottaa, että lainlaatijat ja pomojen luokan aseenkantajat tekisivät MEILLE oikeutta. Meidän täytyy saada itsellemme vankkumaton kallioperusta, ja ryhtyä itse taistelemaan omia taisteluitamme. Transvaalin kaivosmiehet ovat saaneet itselleen paremmat olosuhteet ja korvausta kaivosmiesten keuhkotaudista, MUTTA EI ENNENKUIN HE JÄRJESTÄYTYIVÄT.

Pohjois-Ontarion kaivostyöläiset! Teidän ei tule yksilöinä pysytellä syrjässä siihen saakka, kunnes olette valmiit hylkykasaan! Liittykää kaivostyöläisten unioon ja taistelkaa sen kautta itsellenne paremmat olosuhteet. Tällä kertaa ovat kaikki valtit pomojen kädessä — he voivat kohdella teitä aivan mielivaltaisesti. Yksinään taistellen tulemme me varmaan häviämään. Kaikin yhdessä taistellen on voitto varmaa. Unionismi tarkoittaa työläisille parempia olosuhteita! Unionismi tarkoittaa pitempää ikää.

W. Moriarty.

HIILIKRIISI ON SOSIALISTISEN VALLANKUMOUKSEN MYRSKYLINTU

KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN TEESIT ENGLANNIN LAKOSTA

(Jatkoa numeroon 93)

6. Lakon opetukset

a) Englannin suurlakko on täydelleen vahvistanut Kommunistisen internationalen arvion maailman tilanteesta kapitalismin suhteellisen ja tilapäisen vakaantumisen vaiheena. Sosialidemokratia on jo vapautunut kaikista sota-ajan seurauksista, löytänyt kansainvälisille suhteille uudet organisatsionimuodot (Kansainliitto), ja päässyt erinäisissä maissa vankan kansalaisrauhan aikaan. Samoinkuin siirtomaasodat, kansallinen vallankumous Kiinassa, Locarnon sopimuksen romahdus j.n.e. paljastavat sosialistisen "pasifismin" vertoja hakevan vetelyyden, samoin kansalaissota. Puolassa ja Englannin miljoonien proletaarien lakko paljastavat sosialidemokratian kurjan reformistisen utopismin luokkataistelun kysymyksissä. Nämä tapaukset alleviivaavat erikoisen kirkkaasti vakaantumisen suhteellisuuden. Kapitalismin ristiriidat ovat räikeästi paljastuneet ja siinä on nykyhetken erikoinen ominaisuus, mutta kriisin kärjistyminen ei vielä ole vienyt Europaa vallankumoukselliseen tilanteeseen, eipä edes Englannissa vielä ole vallankumouksellinen tilanne sanan ahtaassa mielessä. Tämä tilanne voi kuitenkin syntyä, jos tapaukset kehittyvät suotuisasti. Se tulee siinä tapauksessa, jos Englannin työväen tappio vuorityöväen lakon kehityksen kautta tai jotain muuta tietä vaihtuu uuden valtavan vallankumouksellisen nousun vaiheeseen.

b) Englannin proletaarien lakko nosti taas valtavalla voimalla kysymyksen suurlakosta taistelumetodina. Näin laajaa proletariaatin lakkoa teollisuusmaassa ei työväenliikkeen historia muuta tunne. ("Economist" 15—5 laskee, että lakossa oli noin 5 miljoonaa henkeä.) Vastoin kaikkia porvariston ja työväenliikkeen petturien vakuutteluja osotti Englannin lakon kokemus, että lakko on mahdollinen, että se voi voittaa, jos se vain kehittyy. Tämän lakon perusristiriita, joka johtui sen reformistisesta johdosta, oli se, että sitten kun lakko oli nostanut jalkeille miljoonia työläisiä ja pannut ne törmäämään vastakkain valtiovallan koko koneiston kanssa, s.o. kun siitä oli tullut oleellisesti poliittinen lakko, sitä johdettiin "puhtaasti taloudellisena" lakkona. Se vei lakon umpikujaan, josta ulospääsynä olisi pitänyt olla lakon siirtäminen poliittisille raiteille, s.o. taistelun siirtyminen korkeammalle kehitysasteelleen. Puhumattakaan siitä, että reformistiset johtajat olisivat pitäneet suuntaa vallankumousta kohden, he säikähtäen vallankumouksellista perspektiivia eivät edes käyttäneet joukkojen voimaa painostaakseen hallitusta ja porvaristoa siten pakottaakseen ne tekemään taloudellisia myönnytyksiä. He antautuivat ilman minkäänlaisia ehtoja, luovuttivat porvariston valtoihin ei ainoastaan vuorityöväkeä, ei ainoastaan muiden tuotantoalojen työläisiä, jotka olivat ottaneet osaa lakkoon, vaan koko työväenluokan. Reformistiset johtajat antautuivat sentähden, että he eivät voineet astua reformisminsa puitteiden ulkopuolelle, sentähden, että he eivät rohjenneet eivätkä voineet tietoisesti jatkaa lakon perustendenssiä: talouden kasvamista politiikaksi. Lakon likvideeraus ei ole lakon vararikko taistelumetodina: se on lakon reformistisen johdon vararikko.

c) Tässä lakossa tuli ilmi opportunismin kummankin siiven vararikko; niin oikeistolaisen, häikäilemättömän, avoimen, petturillisen, tietoisesti porvariston tarpeita palvelevan opportunismin (Thomas, MacDonald, Claynes ja kump.) kuin peitellyn, antautumisvalmiin (Purcell) opportunismin kin, joka pikkuporvarillisen poliittisen luonteettomuutensa ja arkuutensa vuoksi kriitillisillä hetkillä asettuu opportunismin oikeisto-siiven kannalle. Siksi on aivan oikea kanta Englannin kommunistipuolueella, joka manifestissaan lausuu, että "suuri osa n.k. vasemmistosiivestä ei ole parempia kuin oikeistolaisetkaan. Pelokkaalla vaikenemispolitiikallaan ja pakoilullaan valheellisesti vetoamalla lojaalisuuteen työtovereitaan kohtaan, veruke, jolla verhottiin lojaalisuuden jalkoihin polkeminen työväenluokkaa kohtaan, se itse jättäytyi oikeistolaisten käsiin ja siten auttoi kapitalisteja saamaan voiton" (Englannin kommunistipuolueen kk:n manifesti). Ei ainoastaan oikeistolaisten petturien, vaan myöskin pääneuvoston "vasemmistolaisten" säälimätön arvostelu ja säälimätön paljastaminen on työväenliikkeen jatkuvien saavutusten välttämätön edellytys. Jollei opportunismia työväenliikkeessä murskata, ei voida murskata kapitalistista komentoakaan.

d) Englannin suurlakon tärkeimpiä opetuksia ovat johtopäätökset kysymyksessä ammattiliittojen merkityksestä Englannissa. Tilanteen omaperäisyys ei ole ainoastaan siinä, että väestön valtava osa on teollisuustyöväkeä, että työväenpuolue kokonaan nojautuu trade-unioneihin, vaan myöskin siinä, että joukkojen vasemmistumis-prosessi saa heijastuksensa ennen kaikkea trade-unioneissa ja siinä, että kommunistipuolue on vielä nuori ja jäsenmäärältään heikko. Lakon kokemus osotti havainnollisesti, että trade-unionien osuus siinä oli valtava; trade-unionien järjestämät toimintakomiteat kasvoivat asiallisesti piirineuvostoiksi. Pääneuvoston järjestämät osastot lähentelivät jo rakenteensa ja toimintansa puolesta Pietarin neuvoston osastoja n.k. "kaksinvallan" aikana. Suurlakon johdon yhtenäistyttämis- ja keskittämistarkotuksessa alunperin kommunistipuolueen antama tunnussana "kaikki valta pääneuvostolle" oli tunnussanan "alas kapitalisteja puolustavan Baldwinin hallitus" ohella tuossa tilanteessa aivan oikea ja sai erikoisen suuren poliittisen merkityksen. Jos lakko olisi voitokkaasti kehittynyt, olisi juuri pääneuvosto joutunut ylikomentajan ja päävoiman tehtäviin. Toveri Lenin sanoi usein, että vallankumous Englannissa saattaa tapahtua toisissa muodoissa juuri siksi, että tradeunionit ovat työväenliikkeen organisaattorisena pääperustana Englannissa. Sen vuoksi on erikoisen vahingollinen pyrkimys eroon ammattiliitoista ja niiden elimistä, sen sijaan että pyrittäisiin vallottamaan ne. Tällainen politiikka olisi objektiivisesti edullista vain Amsterdamin internationalen ja Amerikan työväenliiton opportunisteille, sillä se jättäisi reformistelle aatteellisen vaikutuksen monopolin jopa eristäisi kommunistipuolueen joukoista.

e) Suurlakko Englannissa on erikoisen voimakkaasti osottanut oikeaksi Kominternin ja Profinternin ottaman kurssin maailman ammatillisen liikkeen yhtenäisyyttä ja yhtenäisen ammatillisen taistelun Internationalen luomista kohden. Vain maailman ammattiliikkeen hajanaisuus ja amsterdamilaisten johtajain auttamaton opportunismi selittää sen riittämättömän avun, mitä Englannin proletariaatille koko tämän lakon aikana annettiin. Taistelu kansallista rajottuneisuutta ja opportunismia vastaan työntyy ensi tilalle. 2:n ja Amsterdamin "internationalien" suhtautuminen lakkoon on oleva lähtökohtana jatkuvalle ja tarmokkaalle kamppailulle sellaisen ammatillisen internationalen ja sellaisten tuotantoalain internationalien luomisen puolesta, jotka kykenisivät järjestämään eri maiden työläisten tehokkaita rinnakkaisia esiintymisiä realisesti avustaakseen yhtä taistelevaa osastoa.

f) Tämän yhteydessä on katsottava aivan epätarkotuksenmukaiseksi S.S.S.R:n ammattiliittojen eroamista englantilais-venäläisestä komiteasta. S.S.S.R:n työläiset eivät ole tähän komiteaan edustajiaan lähettäneet ollenkaan senvuoksi, että olisivat toivoneet neuvotteluilla opportunististen johtoherrain kanssa korvaavansa kapitalististen maiden vallankumouksellisen mullistamistehtävän. Sen, jolla tällaisia harhoja on ollut, sen on täytynyt katkerasti pettyä. S.S.S.R:n ammattiliitot, joilla tällaisia harhoja ei ole hetkistäkään ollut, menivät englantilais-venäläiseen komiteaan saadakseen yhteyden sen joukon kanssa, jonka painostuksesta ammatilliset johtajat ovat kääntyneet vasemmalle. Ne menivät englantilais-venäläiseen komiteaan lujittaakseen veljessiteitä Englannin työväenluokan ja S.S.S.R:n työväenluokan välillä ja aukaistakseen tietä kansainvälisen ammattiliikkeen yhtenäisyydelle, samoin kuin bolshevikit Venäjän vallankumouksen kriitillisimpinä ja vastavallankumouksellisimpina aikoina (esim. heinäkuussa 1917) eivät suinkaan lähteneet neuvostoista eivätkä niiden elimistä, eivät lähteneet silloinkaan, kun neuvostot riisuivat työväkeä aseista. Bolshevikit paljastivat säälimättömästi neuvostojen johtajia, mutta heillä oli myös miehuutta ja kärsivällisyyttä systemaattisesti työskennelläkseen neuvostojen valtaamiseksi, ollenkaan niistä poistumatta, sillä poistuminen olisi reväissyt heidät irti siitä joukosta, joka "rehellisesti sekaannuksissa" vielä kulki neuvostojen es-errä- ja menshevikkijohtajien perässä. Englantilaiset ammatilliset johtomiehet tulivat englantilaisvenäläiseen komiteaan joukkojen painostuksesta. Jos he nyt, mikä on sangen todennäköistä, pyörähtävät oikealle ja jälleen lähentyen Amsterdamia yrittävät hajottaa englantilais-venäläisen komitean tai ottaa sen väkipakolla, niin siitä tulee vain uusi itsepaljastus, se sysää heistä pois joukkojen sen osan, joka vielä kulkee heidän perässään. Eritoten nyt, kun Englannin hallitus, joka käy hyökkäämään työväen kimppuun, kiihottaa mieliä proletaarista tasavaltaa vastaan sen avun vuoksi, jota SSSR:n ammattiliitot ovat Englannin vuorityöväelle antaneet, kiihkotus, joka muistuttaa Curzonin ultimaattumin aikoja; kun toisaalta Englannin hallitus yrittää kaikin voiminsa eristää Englannin työväen SSSR:n työväestä — nyt olisi englantilais-venäläisen komitean hajottaminen trade-unionien johtajien puolelta sellainen mielenosotus työväkeä vastaan, että se antaisi ison sysäyksen Englannin työväenjoukkojen vallankumouksellistuttamiselle. Näissä oloissa olisi kyllä "sankarillinen", mutta poliittisesti lapsellinen ja epätarkotuksenmukainen ote se, että SSSR:n ammattiliittojen puolelta lähdettäisiin eroamaan komiteasta, vaikkakin pääneuvoston kieltäytyminen ottamasta vastaan SSSR:n työläisten rahaa oli isku kansainvälisen yhtenäisyyden asialle ja englantilais-venäläiselle komitealle.

g) Kokemus kansainvälisestä taistelusta ammatillisen yhtenäisyyden puolesta, joka oli englantilais-venäläisen komitean järjestämisen perustavana ja välittömänä päämääränä, on osottanut, että tämä askel oli aivan oikea. SSSR:n ammattiliitojen syyttäminen siitä, että ne kansallisista valtiollisista syistä ottivat tässä teossa alotteen itselleen, on elämä osottanut perusteettomaksi ja on Komintern sen usean kerran jyrkästi torjunut. Näiden syytöksien uusiminen, syytöksien, joita porvarilliset "vallankumoukselliset" keittävät, varsinkin Saksassa, on heijastusta porvariston johtamasta yleishyökkäyksestä SSSR:ää ja V.K.P:tä vastaan. SSSR:n ammattiliitot menivät englantilais-venäläiseen komiteaan lainkaan sitomatta itseään arvostelun suhteen, aivan samoin kuin Englannin kommunistit työskennellessään ammattiliitoissa tai esittäessään tunnussanan työväenpuolueeseen liittymisestä eivät hetkeksikään sido itseään reformistien arvostelemisen ja paljastamisen alalla. Englantilais-venäläisestä komiteasta poistumistaktiikan johdonmukainen toteuttaminen veisi trade-unioneista eroamistaktiikkaan ja siihen, että olisi poistettava tunnussana kommunistien liittymisestä työväenpuolueeseen. Leniniläisten tehtävänä on taistelu englantilaisvenäläisen komitean kokoonpanon muuttamisen, eikä siitä eroamisen puolesta, sekä taistelu pääneuvoston kaikkien johtavien elinten ja paikallisten ammatillisten elinten kokoonpanon muuttamisen puolesta.

h) Suurlakko taistelumetodina tulee juuri Englannissa näyttelemään suhteellisesti suurempaa osaa kuin missään muussa maassa. Tämän selittää paitsi se, että näin teollisessa maassa on töiden pysähtymisellä teollisuudessa ja liikenteessä ratkaiseva merkitys koko taloudelle, myöskin se, että Englannilla on verrattoman pieni maa-armeia. Englannin pääsotavoimana on laivasto. Väestön pääosa on proletaarista; talonpoikaisto on aivan mitätön proletariaattiin verrattuna. Kaikki nämä seikat tekevät suurlakon metodin merkitykseltään ratkaisevaksi. Suurlakko ei ole riittävä voiton ehto (se on kytkettävä luokkataistelun korkeimpiin metodeihin), mutta se on välttämätön voiton edellytys, jonka ominaispaino on erikoisen suuri juuri Englannissa.

i) Englannin lakon kokemus on myöskin erittäin kärkevänä asettanut kysymyksen kansainvälisestä avusta toisten maiden työväen puolelta. Reaalinen apu proletaaristen tasavaltojen ammattiliittojen puolelta on näytellyt ja tulee näyttelemään valtavaa osaa kansainvälisen solidaarisuuden kehittämisessä. Kaikkien maiden työläiset näkevät selvästi, että SSSR on ensimäinen Ison-Britannian taistelevan työväenluokan auttajien joukossa. Samoin kuin N.K.P:n ja ammattiliittojen kanta v. 1923, Saksan tapahtumain aattona, samoin nytkin S.S.S.R:n vallankumouksellisten proletariaatin laajojen piirien kanta suhteessa Englannin tapahtumiin on havainnollisesti paljastanut naurettaviksi ja surkuteltaviksi jutut "degeneroitumisesta", "kulakkien suosimisesta" j.n.e., jutut, joita levittävät niin proletariaatin diktatuurin avoimet viholliset kuin sellaiset "ultra-vasemmistolaiset" ainekset kuin on Korsch y.m. Kansainvälisen avun tärkeyttä on erikoisesti painostettava. On välttämättä todettava, että toisten maiden kommunistipuolueet eivät vielä ole käyttäneet läheskään kaikkia avustusmahdollisuuksia. Kokemus, mikä on saatu esiintymisestä Englannin lakon yhteydessä, on osottanut, että on tarpeen voimien ja varojen suurempi mobilisointi kuin mikä on suoritettu tähän asti.

j) Englannin työväenluokan ja muidenkin maiden työväenluokan silmien eteen avaa suurlakon kokemus sekä reformismin että valtiovallan koko merkityksen, osuuden ja luokkaluonteen. Perinnäinen suhtautuminen demokraattiseen valtioon luokkien yläpuolella olevana voimana joutuu herra Baldwinin, Walesin prinssin y.m. taidokkaasta manöverauksesta huolimatta ehdottomasti joukkojen puolelta radikaalisen tarkistuksen alaiseksi. Enemmän kuin minkään muun maan porvaristo on Englannin porvaristo pysynyt vallassa joukkojen lahjomisen (ylivoitot) ja niiden pettämisen ("Englannin perustuslain mainehikkaat traditsionit!") avulla. Lahjomisen aineellinen perusta on jo kadonnut. Petoksen voima on vielä suuri. Joukot eivät enää kaikki eivätkä enää niin sokeasti kuin ennen usko reformistisiin johtajiin. Mutta osa joukoista ei vielä ole lopullisesti lakannut niihin uskomasta. Lakon kaikkien opetusten joukoille selvittäminen vie ehdottomasti reformismin harhojen romahdukseen. Näiden erikoisesti englantilaisten "perustuslaki-harhojen" paljastaminen on oleva yksi päivän päätehtävistä.

k) Joukkojen vallottaminen jää kommunistien k e s k i ö tehtäväksi. Joukkojen mielialat pääneuvoston petturuuden yhteydessä osottavat selvästi työväenluokan sisällä olevan erilaisia kerroksia. Pääneuvoston päätöksestä piittaamatta lakossa olevat työläiset ovat Englannin proletariaatin kypsyneintä osaa; ne ovat jo osin vapautuneet ja taistelukokemuksen perusteella yhä enemmän vapautuvat reformististen johtajien vaikutusvallasta; mitättömän pikkuinen on porvariston ostamien lakonrikkurien joukko; hyvin huomattava on se joukko, joka pääneuvoston käskystä on ryhtynyt työhön, mutta ei sekään ole yhtäläistä: kaikki tiedot puhuvat siitä, että suuri osa näistä meni työhön vaivoin hilliten itsensä ja nyt katkeroituneena miettii lakon opetuksia sekä lakon yleistuloksen että sen johtamisen kannalta. Koska ammattiliitot johtivat kaikkia esiintymisiä, on luonnollista, että vähemmistöliike saa näissä oloissa pakostakin erikoisen suuren merkityksen. Pitää kuitenkin muistaa, että aika iso osa proletaareista "rehellisesti sekaantuu", jota eritoten on sanottava niistä työläisistä, jotka kulkivat n.s. "vasemmisto-siiven" (Purcell ja kumpp.) perässä. Säälimättömästä johtajien arvostelemisesta ei suinkaan pidä johtua "vähemmistön" rivien itseensä sulkeutumiseen. Päinvastoin, "vähemmistöliikkeen" osanottajien samoinkuin kommunistienkin pitää nyt enemmän kuin koskaan kehittäytyä joukkojen keskelle, lakon kokemuksia selvittelemällä värväämään yhä uusia puoltaja-kaadereita.

l) Vähemmistöliike, joka koko suurlakon valmistelun ajan, itse lakon ajan ja lakon likvideeraamisen jälkeisen ajan on kulkenut käsikädessä Ison-Britannian kommunistipuolueen kanssa, on osottautunut todella vallankumoukselliseksi voimaksi. Jo kauan ennen lakkoa vaati vähemmistöliike kaikkien voimien mobilisointia edessä olevan konfliktin varalle esittäen tunnusanan: "kutsuttava koolle erikoinen toimintakongressi tukemaan hiilityöväkeä", ja ryhtyi järjestämään toimintakomiteoita paikkakunnille, painosti pääneuvostoa kysymyksessä hiilityöväestä käyden taistelua tunnussananaan: "Kaikki tukemaan vuorityöläisiä!" Aivan lakon alussa esiintyi vähemmistöliike varottamalla, että lakon rajottaminen pelkkiin puolustustunnuksiin on vaarallista. "Jotta voitettaisiin, on välttämättä siirryttävä hyökkäykseen ja annettava kapitalisteille hirvittävä isku" — kirjotti vähemmistöliikkeen

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Uutuus kirjamarkkinoille

"Lännen Auringon Alla".
kirj. Helmi Mattson.

Kaunokirjalliset teokset ovat haluttuina kirjallisuutta, niitä lukevat kaikki sukupuoleen ja puolueisiin katsomatta. Etenkin tässä maassa kustannetut teokset kuten Pakolaisena ja monet muut ovat menneet kaupaksi kuin lumi kuumille kiville. Nyt juuri ilmestynyt kirja "Lännen Auringon Alla" kuuluu myöskin niiden kirjojen luokkaan joiden levityksessä ei asiamiehillämme ole suurta vaivaa, kun vaan viitsivät tilata ja tarjota lukijoille, niin ne varmasti tekevät kauppansa. Kirjan on kirjoittanut naiskirjailijamme jonka kynän tuotteita novelli- ja romaanialalla tuon tuostakin olemme saaneet lukea Toverittaren ja muiden lehtien palstoilla.

Kirja on sisällönsä puolesta kaunis ja viehättävä kuten sopii odottaakin silloin kun kertomuksen kohtaukset ja tapahtumat loihditaan esiin ruusujen keskeltä lännen auringon alla, jossa rikkaitten loisto on uhkein, mutta luokkavastakohdat sitäkin räikeämmät.

Kirja ei ole liian pitkä eikä liian lyhyt, siinä on yli 100 sivua ja tapahtumat on kerrottu taidolla joustavasti, joten se tempaa lukijan mukaansa heti ensi riviltä.

Tällä kirjalla ei ole ollut aikomus rikastua, on vain tahdottu tyydyttää lukijain lukuhalua ja sen vuoksi on hintakin asetettu perin alhainen, ainoastaan 35 senttiä. Kiirehtikää tilauksianne sillä painos ei ole erikoisen suuri ja voi käydä niin, että ei kaikille riitäkään.

Asiamiehille tavallinen alennus.

Vapauden Kirjakauppa,
Box 69. Sudbury, Ont.

toimeenpaneva komitea. Lakon puhjetessa yritti vähemmistöliike siirtää lakon poliittisille raiteille, järjesti toimintakomiteoita, taistelujoukkoja lakonrikkureita vastaan ja itsepuolustusta varten, varotti joukkoja johtajien kulissientakaisista neuvotteluista ja tässä tilanteessa mahdollisesta petturuudesta, heitti tunnuksen, että joukkojen pitää kontrolloida neuvotteluja, esiintyi jyrkästi pääneuvoston antautumista vastaan ja antoi työläisille kehotuksen, etteivät "jättäisi vuorityöläisiä, kieltäytyisivät häpeällisestä kaupanteosta ja kieltäytyisivät palaamasta työhön"; vähemmistöliike heitti silloin joukoista suurta suosiota saavuttaneen tunnuksen: "Kutsuttava koolle lakkokomiteain ja toimintakomiteain ylimääräinen konferenssi", jotta johtajat pakotettaisiin jatkamaan taistelua. Päättävällä taktiikallaan veti vähemmistöliike jo puolelleen osan niistä työläisistä, jotka aikaisemmin olivat kulkeneet n.s. "vasemmistolaisten" johtajien perässä.

m) Englannin kommunistinen puolue on yleensä kestänyt poliittisen kypsyyskokeen. Minkäänlaista arvostelua eivät kestä ne yritteet, jotka tahtovat sysätä Englannin kommunistipuolueen "vallankumouksen jarrujen" arsenaaliin. K. I:n tpk. oli aivan oikeassa yksimielisesti hyväksyessään Englannin kommunistipuolueen kannan. Englannin kommunistipuolue ennusti taistelua kohden, alunpitäen ennusti taistelun tulevan ja ohjasi joukkoja suurlakkoon, asetti vaatimuksen "kaikki valta pääneuvostolle", osotti vuorityöväen eristämisen suuren vaaran, vaati siirtymään puolustuksesta hyökkäykseen, ja alussa heitti tunnuksen "kapitalisteja puolustavan Baldwinin hallituksen" kukistamisesta, tunnussanan vallan siirtämisestä paikkakunnilla toimintakomiteoille. Aivan oikein arvosteli kommunistipuolue lakon likvideerauksen "suurimmaksi rikokseksi", löi räikeästi "vasemmistolaisia", kehotti jatkamaan lakkoa pääneuvoston määräyksestä piittaamatta j.n.e. Samoin olivat aivan oikeat sellaiset tunnussanat kuin kaivosten kansallistuttaminen ilman korvausta, palkka lakkopäiviltä, kapitalistien lehtien lakkauttaminen, itsepuolustusjoukkojen järjestäminen j.n.e. Nykyoloissa pitää Englannin kommunistipuolueen edelleen tukea vuorityöläisiä, paljastaa johtajien petturuus, kaikin tavoin auttaa vähemmistöliikettä ja ponnistaa kaikki voimansa tehdäkseen puolueesta Englannin kommunistisen proletariaatin joukkopuolueen, yhä lujittaen asemiaan ammattiliitoissa ja värväten yhä uusia puoluetaja-kaadereita. Kommunistipuolue oli ainoa johdonmukainen vallankumouksellinen voima, joka antoi oikean linjan. Johtajien petturuus ja arvojen suuri uudelleen arvioinnit luovat pohjan Englannin kommunistisen joukkopuolueen kehittämiselle.

n) Suurlakko vei Englannin proletariaatin valtakysymyksen eteen; se vei proletariaatin sen välttämättömyyden eteen, että kapitalismin metodien vastapainoksi täytyy asettaa vallankumoukselliset keinot, jotta kapitalistisesta kaaoksesta päästäisiin pois. Kapitalismi koettaa pelastaa olemassaolonsa tuhoamalla sodissa ja polkemalla työttömyyteen miljoonittain ihmisiä, järjestelmällisesti alentamalla työväenluokan elintasoa j.n.e. Englannin kommunistipuolueen pitää tehdä ohjelmansa tunnetuksi. Sen pitää osottaa englantilaiselle työläiselle, että ainoa keino päästä ulos nykyisestä umpikujasta on työväenluokan voitto. Sen pitää osottaa, että kun Englannin työväki taistelee vallasta ja kun se on vallan vallottanut, on sillä oleva vankka selkäpuoli mantereen proletariaatissa, että Neuvostovaltojen liitto avaisi laajat markkinansa Englannin sosialistiselle teollisuudelle, että yleensä useissa maissa, jotka nyt epätoivoisesti tappelevat Englannin imperialismia vastaan, Englannin proletariaatti saisi liittolaisia ja auttajia Englannin taloudellisessa elvyttämisessä sosialismin pohjalla. (Jatkuu)

Port Arthurin uutisia

Osaston lauluseura tulee tekemään matkan Intolan osaston talolle t. k. 22 päivän illalla. Kaunis elokuun kuutamoilta tulee varmaan vetämään jokaisen silloin liikkeelle muutoinkin ja samalla voi silloin pistäytyä Intolan osaston taloa kuuntelemaan Arthurin osaston laulukuoron esityksiä. Sunnuntaina elok. 22 päivä ollaan sitten kaikin siellä.

"Karjalan kannaksella". Vartokaa koska näette ilmotuksen, että näytellään kaunis laulunäytelmä Karjalan kannaksella. Kappale on kolminäytöksinen. Jokainen silloin tientää haalille, sillä mitään kappaletta ei nyt ole ollutkaan muutamaan aikaan, vaan on kaikkien annettu vähän levähtää.

Lasten koulu. Naisjaoston järjestämä lasten koulu on jo ollut taaksen ja mennyt. Koulu ei onnistunut niin hyvin kuin olisi ollut toivottava, sillä oppilasmäärä koulussa olisi saanut olla suurempi. Mutta kun otta huomioon, että useammat vanhemmat koettavat saada kesäaikana lapsiaan jonnekin maalle vähäksi aikaa virkistymään koululoma-ajalla, niin ei voi sitä kovinkaan paheksua, vaikka ei suurempaa joukkoa ollutkaan. Koulu joka tapauksessa oli hyvä ja toivottavasti tuottaa tuloksia ja lisää innostusta ja oppia taaseen ensi talveksi kun aletaan säännöllinen toiminta uudestaan. Oppilasmäärä, mikä kurssa oli, seurasi säännöllisesti koko ajan ja tyytyväisesti koulua, joka oli ilahduttava puoli.

Suuret ohjelmailtamat tullaan panemaan toimeen t. k. 29 päivä osaston talolla. Iltamat tulee järjestämään lasten osasto sekä osaston valitsema komitea. Iltamissa tullaan etupäässä selostamaan Suomen työväenliikettä asemaa sekä samassa tilaisuudessa kootaan kolehti Suomen työväenlehtien avustamiseksi. Pitäkääpä jokainen mielessänne.

Kuollut. William Jussila, joka on asunut talossa n:o 201 Secord St., kuoli St. Maryn sairaalassa t. k. 10 päivä. Jussila oli 39 vuoden vanha.

Katuvaunu tappoi lapsen. Port Arthurin katuvaunu ajoi lapsen päälle Ford ja Brook katujen kulmassa Williamissa. Lapset olivat leikkineet Francis-kadulla olevalla leikkikentällä ja lähteneet kotiin. Päästyään katuvaunutielle olivat he seisoneet päästäkseen katuvaunun sivutse. Kun vaunu oli sivuuttanut, oli joukossa ollut Oliver McKenzien kuusivuotias poika lähtenyt liikkeelle, ollenkaan huomaamatta että toinen vaunu tuli toisaalta päin. Vaunu sai lyödä lasta niin pahoin, että kuolema oli heti seurauksena. Tapauksesta tullaan pitämään poliisikuulustelu.

Putosi kolmekymmentä jalkaa. Majakkavahti Lewi Whipple, "Rock of Age"-saarelta putosi alas kovalle sementtilattialle kolmekymmentä jalkaa korkealta. Hän oli ollut laittamassa lamppuja ja sieltä jollakin tavalla horjahtanut. Pudonnut tuotiin Arthurin sairaalaan. Hänet löydettiin tunnottomassa tilassa lattialta kuin majakkavahtien päällystö sunnuntaina meni tavalliselle kiertomatkalleen. He ottivat loukkaantuneen heti ja kulettivat neljäkymmentä mailia pitkän matkan täydellä voimalla kulkevalla pienellä öljyveneellä kaupunkiin.

Hukkui. Norman Mayo Williamin puolelta meni toverinsa kanssa uimaan Mosquite Creek'iin. Kun hän oli noin 20 jalkaa rannasta, kuuli hänen toverinsa avunhuutoa ja kääntyi heti paikalle auttamaan, mutta Norman painui pohjaan ennenkuin hän ehti paikalle. Ruumis saatiin ylös noin puolen tunnin kuluttua.

Samasta perheestä toinen poika tuli ammutuksi viime syksynä Hymerissa, joten vajaan vuoden aikana on kaksi mennyt tapaturmaisesti samasta perheestä. — J.

METSÄTYÖLÄISTEN HUOMIOON!

Kaikkien Port Arthurin ympäristöllä työskentelevien metsätyöläisten, jotka kuuluvat joko I. W. W:liittoon T. U:n 120, tai L. W. I. U:n of C. järjestöihin (tai ovat niille myötätuntoisia), kehotamme pitämään kämpillä, missä työskentelette, kokouksia ja valitsemaan edustajanne täällä Port Arthurissa pidettävään yhteiseen paikalliseen metsätyöläisten edustajakokoukseen (edustajiksi valittujen tulee olla L. W. I. U:n of Canadan tai I. W. W. T. U:n 120 jäsen).

Kokous tullaan pitämään tulevan syyskuun 5 p:nä kello 10 a. p. 314 Bay St. (ylä salissa). Asiat ovat tärkeät, sillä on kysymyksessä yhteiset elinkysymykset, joten kehotamme ripeään toimintaan ja toivomme runsasta osanottoa kokoukseen.

Yhtenäisen luokkataistelun puolesta:

I. W. W. T. U:n 120 ja L. W. I. U:n of Canadan yhteinen keskuskomitea.

Eri paikkakunnilta

CANMORE, ALTA.

Täältä Canmoresta ei ole näkynyt uutisia pitkään aikaan sanomalehtien palstoilla. Mutta ehkä siihen on ollut syynä sekin ainakin nyt viime aikoina, että on kysymystä ollut liian ahkeraan töissä, joka on harvinaista näillä hiilikämpillä. Mutta nyt näyttää jo taas siltä, että ruvetaan saamaan enempi aikaa, koska jo tämä viikko tuli neljän päivän työllä valmiiksi.

Sanotaan, että äärimäinen ponnistus "väsyttää henkisestikin" ja luulen sen pitävän paikkansa, ainakin siitä päättäen, että meidän yhteistoiminta on ollut viime aikoina laimeampaa, kuin mitä se on ollut pitkään aikaan. Mutta ehkä se siitä taas virkistyy, kun saadaan enempi lepoa ja aikaa.

Äkillinen kuolema vieraili paikkakunnallamme, vieden yhden toveristamme ja aivan odottamatta, nim. Gusti Paavolan. Hän kuoli nukkuessaan sydänhalvaukseen kotonaan 28 p. heinäk. kenenkään huomaamatta. Hän oli tavallisuuden mukaan ollut yön työssä ja työstä palattuaan mennyt nukkumaan aamulla yhdeksän tienoissa. Mutta kun hän ei herännyt samaan aikaan kuin oli ollut hänellä tapana, niin hänen vaimonsa alkoi pitkästymään ja meni yläkertaan, jossa Paavola nukkui, katsomaan. Mutta vaimon suureksi hämmästykseksi Gusti oli nukkunut iäksi.

Hautaus toimitettiin 31 p. heinäkuuta lukuisan joukon saattamana. Niin se loppuu raatajan elämä. Kuolla joutaa, mutta ei sairastaa, joka on poikkeus luonnonlaista, joka on meidän nykyisen yhteiskuntamme laeista. Raatajan on jaksaa. Mutta kun loppuu voimasi, pakko ponnistaa niin kauan kuin kuolet. Silloin sinun terveyttäsi harvoin haetaan lääkärien saattamana erikoisilla laivoilla. Mutta ei tämä kuulu, että erääntaisia ihmisiä kuljetetaan yllämainitulla tavalla. — G. M.

CONMEE, ONT.

Erittäin harvinainen tilaisuus tarjoutuu meille, kun North Branch'in toverit tulevat vierailemaan Conmeen haalille lauantaina elok. 21 päivänä. (Katso ilmotusta tästä lehdestä.)

Tämä on ensi kertaa kun edellä mainitun osaston toverit vierailevat tällä paikkakunnalla, ja siksi olemmekin varmoja, etteivät he tule "tyhjin käsin" ensi kertaa kylään. Mikäli olen saanut tietooni, on ohjelma erittäin arvokas ja erittäin hauskaa valmistettu, joten menemme jokainen kuulemaan ja näkemään mitä heillä on tarjottavaa.

Siis elokuun 21 päivänä Conmeen haalille jokainen ken kynnelle kykenee. — Saku.

Metsätyömiehille Ontariossa

Olemme juuri siinä ajankohdassa, jolloin työntarjonta antaa oivan tilaisuuden kysyä parempia työehtoja. Niitten toteuttamiseen tarvitaan ennen kaikkea yhteistoimintaa, ja tilanteen oikeaa arviointia.

Siksi on tuotava metsämiehen tietoon ne näkökohdat, mitkä ovat meille eduksi.

Ensiksi olemme siellä täällä järjestäneet kokouksia, joissa on asetettu kiinteästi vaatimaan alintapalkkaa. Niitä vaatimuksia kun emme unohda työmailla, niin silloin saamme kouraantuntuvan hyödyn, ja myös intoa uusiin yrityksiin jatkuvasti.

Jokaisella metsämiehellä on tuoreessa muistissa se alennustila, missä on saatu olla, siksi useat koettaa pysyä pois työmailta, kunnes palkat nousevat.

Siihen on tällä kertaa edellytyksiä.

Elonkorjuu alkaa. Samoin Quebecin rakennustyöt lisääntyvät tämän syksyn kuluessa.

Nämä on seikkoja, jotka voimme laskea eduksemme. Siis rohkeasti eteenpäin. On esimerkkejä olemassa menneeltä ajalta, joista tiedämme, että ei kysymättä mitään saada.

Tuleva toiminta vaatii alotekykyä ja rohkeutta, päästäksemme palkkatason kohottamiseen. Samalla me voimme lujittaa järjestömme toimintaa, kehittää itseämme pahojen päivien varalta.

Ei riitä että kysymme palkkaa, vaan meidän on kyettävä torjumaan kaikki huonontamisyritykset, jotka aina ovat tarjolla. Siksi tarvitsemme yhteistyötä, järjestömme L. W. I. U. of Canadan luomiseksi sellaiseksi, että metsä- ja sekatyömies tuntee sen omakseen. Siinä on kyllä vaikeuksia, vaan voittamattomia esteitä ei ole. Jokainen kohdaltaan asiaamme ajamaan. — A. S.

Maanviljelyskommuna Työn tiedonantoja

Pitkän vaitiolon jälkeen huomautetaan M. V. K. Työn jäsenille, että nyt vasta edustajamme pääsee matkalle elokuun 11 päivä 1926. Vastauksen viipyminen on aiheutunut tämän viivytyksen. Mutta yllämainitusta päivästä lukien kaksikymmentä vuorokautta, voitte ruveta seuraamaan tietoja mitä meidän on tehtävä. Ja tämän ajan sisällä toivomme jokaisen, joka on valmiina matkalle, milloin vaan ilmottamaan tänne kirjeellä, että täällä tiedetään paljonko jäseniämme on valmiina asioittensa puolesta.

Myöskin on meidän saatava selville onko jäsenissä minkäänlaisia taiteilijoita! Kaikkien, jotka osaavat soittaa soitinta, on siitä ilmotettava toimeenpanevan komitean jäsenelle, Ade Laatikaiselle osotteella: 620 Belgium Ave. Montreal, Westmont, Canada. Kun saatujen tiedotusten perusteella on saatu selvyys jäsentemme soittoharrastuksista ja siitä, minkälaisia soittimia heillä heillä on, tullaan heidät järjestämään tarpeen mukaan, että saadaan tarkotustaan vastaavaksi ja muodostetuksi yhteen sopivaksi. Jos jäsenet omaavat soittimia, niitä ei ole mukava hävittää, sillä niitä vaihtelemalla saadaan muodostumaan kokonaisuus, joka vastaa meille tarkoitustaan.

Tulkoon tässä mainituksi, että edustajamme vie jäsenluettelon mukanaan. Mutta vielä jätetään jäseneksi pääsy avonaiseksi. Että jos on pyrkijöitä, voivat pyytää jäsenhakemuskaavaketta ja sen kautta liittyä jäseneksi talouteemme.

Kirjeenvaihto tulee tapahtua osotteella:

M. V. K. Työ,
154 Liverpool St., Jamaica, L. I., New York.

50,000 Elonkorjaajaa halutaan

MENO WINNIPEGIIN

$15.00 tähän lisäksi eteenpäin mentäessä ½ centtiä maililta kaikille paikkakunnille Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa, kuuluen siihen Edmonton, Galgary ja MacLeod.

Tiketit ovat hyviä elokuun 18 p., 1926 ja elokuun 31 p., 1926

Kaikilta asemilta Algoma Distrikistä, Sudburysta ja sen itäpuolelta sekä asemilta Mactierista Sudburyyn.

Lisätietoja saadaksenne, kysykää keneltä tahansa Can. Pac. Agentilta.

MATKUSTAKAA CANADIAN PACIFICIA
L. O. TREMBLAY,
Dictrict Passanger Agent, North Bay, Ont.

KÄVIAARI JA SAMPPANJA

Kirj. Erkki

Istuimme eräänä kauniina iltana, kultaseni ja minä, erään puiston penkillä katsellen puiston keskellä pallojen kanssa hääriviä ihmisiä. Aurinko oli vielä siksi korkealla, että puiden latvat kylpivät sen kultaisessa valossa, ja vaikka varjot olivatkin jo pitkiä, niin kumminkin oli ilma valoisa puhua lemmestä, ja siksi kulutimmekin tyttöni ja minä aikaamme juttelemalla minkä mistäkin, joutavista pikku seikoista. Kultaseni, joka, kuten tällä hyvä tapa vaatii, palveli piikana, kertoili liika paljosta työstä ja kovasta kiireestä, ja minä, jonka pääasiallisimpana tehtävänä on tyhjäntoimittaminen, valittelin työttömyyttäni ja aikani pituutta. Onnittelin armastani kiireestä, sillä sitä on aina pennin toivo. Mutta hän sanoi sen olevan vastenmielistä, kun aina saa tukkia tukka putkella kyökin ja ruokasalin väliä. Sanoi eilen illallakin olleen jotkut pidot, jolloin sai kantaa samppanjaa, kaviaaria ja muita herkkuja kantamasta päästyäänkin.

Vaikka kuuntelinkin puoliksi hajamielisenä noita minulle outoja kyökkipuolen asioita, niin heräsin heti kun kuulin mainittavan jotain samppanjasta ja kaviaarista. Kysyin hiukan ällistyneenä, että syövätkö ne kaviaaria ja juovat päälle samppanjaa? "Tietysti," vastasi piikaseni, sillä hehän ovat rikasta väkeä.

— Sinäkin olet siis nähnyt samppanjaa ja kaviaaria, kysyin tovereiltani, kun näkisin hänet ensi kertaa?

Kultaseni on katsonut minuun monella tavalla, mutta silloin hän katsoi minuun ikäänkuin olisi epäillyt henkistä tilaani ja hetken kuluttua vastasi painavasti: "Tietysti olen nähnyt ja maistanutkin molempia."

— Samppanjaa ja kaviaaria, mutisin itsekseni. Ja toverini kyseli jotain, mitä merkillistä siinä on, mutta en enää kuullut hänen puhettaan, sillä olin vaipunut kauas muistojen maille! Muistin kuinka olin pienenä paitaressuna velipulikoiden kanssa köyhän kyläsuutarin mökissä kuunnellut isän kertomuksia, että mitä syövät ja juovat rikkaat ihmiset, kun niillä on paljon rahaa? Arvailimme nenät vastakkain kuinka kutenkin kaikilla puolilla on tapana ja kun omat tietomme eivät yletty neet niin pitkälle, niin käännyimme isämme puoleen kysymyksellä: Mitä syövät ja juovat oikein rikkaat ihmiset? Isä antoi ulos tietonsa ja selitti, että rikkaiden parasta ruokaa on kaviaari ja heidän paras juomansa samppanja. Kysyimme josko isä on niitä koskaan saanut, johon pappa vastasi, ettei ole saanut, mutta on nähnyt nuorramiessä erään merimiehen, joka oli maistanut molempia. Tähän loppui isän tiedot noista merkillisistä aineista, ja lopun kehittäminen jäi oman mielikuvituksen tehtäväksi, joka muodosteli kaviaarista ihmeitätekevän ruuan kuin pantenttilääkärien lääkkeet ja samppanjasta jonkinlaisen taikajuoman, jota juodaan vain silloin, kun keisarit tarjoavat ja kuninkaat ovat vieraana.

Syvälle näihin muistoihin olin vajonnut, kun vierustoverini pukkasi kylkeeni, katsoi pitkään ikäänkuin moittien miksi hänet unohdin ja kysyi, "että mikä sinut sai uneksimaan, sekö samppanja ja kaviaari?"

— Se, vastasin huokaisten.

— Etkö sinä ole niitä koskaan maistanut?

— Minäkö, minäkö itse?

— Niin juuri, sinä, sinä.

— Olen joskus lukenut romaaneista, että semmoisia on, selitin ja huokaus tuli taasen.

— No kuules, tule meille huomen illalla kun väki lähtee pitoihin, niin olen yksin kotona ja järjestän sinulle niitä molempia, koska sinä niistä mainittaessa noin haaveisiin joudut, sanoi kultaseni leikin välke silmäkulmassaan.

Minä en kyennyt sanomaan mitään, katsoin vain hetken tuohon suuren lupauksen tekijään ja painoin sitten hänen huulilleen kuuman suudelman, kuumemman kuin silloin kun rakkauteni tunnustin.

Puistoon oli siihen mennessä ehtinyt pimeä. Pallonpelaajat olivat vaeltaneet pois. Puiston keskus ja käytävät olivat tyhjänä, ainoastaan penkeillä puiden siimeksessä istui hiljaisia pareja, joilla kaikilla oli merkillinen halu istua mahdollisimman lähellä toisiaan. Meillekin, armaalleni ja minulle, ilmaantui silloin muuta paljon tärkeämpää puhuttavaa ja tehtävää kuin kaiken maailman samppanjat ja kaviaarit yhteensä. Mutta yöllä, heti kun olin tottanut jäähyväiset kyökinoven takana, muistui taasen mieleeni nuo merkilliset aineet, joita tiesin seuraavana iltana saavani.

Seuraava päivä, jonka pituutta kulutin pallohuoneissa ja katuja kierrellen, loppui pituudestaan huolimatta iltaan; ja vihdoin oli kello yhdeksän kulmilla, jolloin voin lähteä tyttöäni tapaamaan.

Kierreltyäni hetken komeaa taloa, jossa kaviaari, samppanja ja kultani olivat, ja tultuani siihen käsitykseen, että väki oli poissa, koputtelin kyökin ovelle ja sain hymyilevän tyttölapsen aukaisemaan, joka selitti, että kaikki on hyvin: väki on poissa ja me olemme kahden. Hän vei minut huoneeseensa, jossa aloin rauhattomana katsella kaikenkielisiä keittokirjoja ja tarkastella ympäristöäni, missä näkyisi kaviaaritarjotin ja välkkyvä samppanjapullo. Mutta niitä ei näkynyt, eikä kultani ollut tietääkseenkään illan pääohjelmasta, herkuista, vaan jo kautta rantain huomautti, että olemme kahden koko talossa. Itsesäilytysvaistoni esti minua paljastamasta uteliaisuuttani kysymällä, etkö aio tarjotakaan minulle mitä lupasit. Mutta kun hän lopulta kysyi olenko sairas, vai mikä minua vaivaa, niin änkytin: se kaviaari ja samppanja. Aivan oikein, sanoi kultaseni, olin jo aivan unohtanut. Varto hetkinen, niin haen kellarista.

Huokaisin helpotuksesta, ja sanoin kaikkein suloisimmalla äänellä: hae kultani, hae. Lämpenin vielä niin paljon, että halasin matkaeväiksi kellariin menijää.

Vedettyäni hermojen rauhotukseksi pari sätkää, tuli tuo herttainen olento kellarista kädessään lautanen, jossa oli jotain merkillistä ainetta, jonka arvasin kaviaariksi ja lasi täynnä hurmaavan näköistä helmeilevää nestettä, joka varmasti oli sitä toista. Hän laski ne pöydälle eteeni ja sanoi lakoonisesti: tuossapa olisi.

Vaikka tapoihini kuului koettaa olla kohtelias, niin en muistanut edes kiittää, niin paljon olin pois radaltani. Kiersin vielä yhden sätkän ja koetin ahmia ensin silmilläni niin paljon kuin suinkin noista jumalanviljan huippusaavutuksista, ja tunsin yht'äkkiä olevani tavattoman pitkällä maailmassa. Muistin isäfaaria, joka oli vain kerran nähnyt miehen, joka on syönyt noita, kuten minäkin hetken perästä tulen tekemään. Koetin valmistaa itseäni tilannetta vastaavaan henkiseen vireeseen, kuten uskovainen, joka rippiä ottaa; ja mietin otanko ensin syötävän vai juotavan ja tulin siihen päätökseen, että syön ensin ja juon päälle. Tunsin itseni muinaiseksi Lucullukseksi, joka vierailee toisen Lucülluksen luona. Silloin tyttöni herätti minut, kysyen hyvin arkipäiväisellä tavalla: mikä sinulla taasen on ja katsoi ikäänkuin tahtoisi sanoa, että olisihan tässä muutakin tekemistä, mutta lisäsi vain, että kello on jo puoliyksitoista?

En voinut laskeutua niin arkipäiväiselle tasolle, että olisin sellaiseen kysymykseen vastannut, vaan otin lautasen suurella varovaisuudella käteeni, aikoen tehdä tuon suuren siirron, tyhjentää sen, kun talon edestä kuului auton surina, jolloin tyttöni hypähti pystyyn ja säikähtäen kysyi: joko ne nyt tulevat?

Jäimme odottamaan asian kehitystä, minulla lautanen vapisevassa kädessä. Ja aivan oikein, viereisen huoneen ulko-ovi avautui ja kuulimme naisen askeleita, jotka pysähtyivät ovemme taakse halliin, luultavasti päällysvaatteita riisumaan. "Rouva," kuiskasi kauhistunut kultani ja molemmat olimme kuin tulisilla hiilillä, sillä emme odottaneet talonväkeä kotiin ennenkuin myöhään yöllä. Muistin että kello on pian yksitoista ja vielä muistin nuo kauheat kertomukset, joita minulle kerrottiin kun tulin vanhasta maasta. Niissä kerrottiin mitä seuraa tytölle ja pojalle, jotka tavataan kymmenen jälkeen kahden kesken epäilyttävissä olosuhteissa. Omatuntoni ilmotti minulle, että nykyiset olosuhteet ovat epäilyttäviltä tuoksahtavia, ja henkisten silmäini edessä alkoi vilahdella poliiseja, tuomareita, pappi ja pakollinen avioliitto. Käteni alkoi vapista entistä enemmän ja kun yritin laskea lautasta pöydälle, niin se ei mennytkään pöydälle, vaan suvaitsi pudota lattialle, pitäen hirveää melua. Samassa alkoivat äskeiset askeleet arveluttavalla vauhdilla lähetä ovea, jolloin tajuntani neuvoi minua ottamaan hattuni ja rientämään pois. Silmänräpäyksessä olin hattuineni avonaisella ikkunalla, josta ulos, tai oikeammin alas. Mennessäni kerkesin vain heittämään jäähyväissilmäyksen pöydällä helmeilevään lasiin, lattialla lepääviin lautasen palasiin ja niiden seassa olevaan herkkuun, jonka jälkeen putosimme, hattu edellä ja minä perässä hattuni päälle johonkin piikkiseen pensaaseen. Siitä mahdollisimman pian nurkantaakse ja kadulle, jossa vasta ehdin tekemään ensimäiset havaintoni, jotka olivat: uusi korppuhattuni oli litteä, polveani pakotti ja minun täytyi nilkuttaa. Lähdin nilkuttamaan kohti lähintä katuvaunupysäkkiä. En voinut panna hattuvainajaa päähäni, vaan pidin sitä kainalossani, ja koetin näyttää iltakävelyllä olevalta herrasmieheltä. Nilkutin tosin, joka vähensi arvokkuuttani, mutta lohdutin itseäni sillä, että onhan niitä nilkkujakin herrasmiehiä. Ja kaikki meni hyvin, kunnes eräässä kadunkulmassa seisoi poliisi, joka heti sieltä korkeudesta iski silmänsä minun kovaa kokeneeseen olemukseeni. Kohotin ryhtiäni ja koetinpa huolettomasti vihellelläkin, mutta esivalta katsoi vain ja kun seurasin katseen suuntaa, niin huomasin sen pysähtyvän pakottavaan polveeni. Ja nyt vasta äkkäsin, että housuni polvi oli halki. Parhaat housuni olivat pilalla. Tämä olisi vienyt viimeisenkin ryhtini, mutta kun ihminen kokee suuria pettymyksiä ja kolauksia ja monta peräkkäin, niin lopulta käy kaikki yhdentekeväksi. Niinpä minullekin. Silloin tuntui yhdentekevältä josko esivalta otti tai jätti. Ja esivalta jätti rauhaan. Antoi nilkuttaa vaunuun, joka vei väsyneen matkamiehen kotiin, jossa uni piti huolen lopusta. Nukuin kuin tukki ja näin unta samppanjasta ja kaviaarista.

Seuraavana päivänä kysyin puhelimella rakkaaltani, kuinka hän jaksaa ja hän vastasi: mitä se sinuun kuuluu, ja löi puhelimen kiinni. Ymmärsin että olin saanut pumpsit armaaltani. En voinut muuta kuin huokaista, huokaista pitkään ja raskaasti.

Yksi hyvä puoli jutussa oli, nimittäin: jos joskus saan uuden kullan, ja herra siunaa meille lapsia, ja ne kysyvät minulta, mitä on samppanja ja kaviaari, niin voin ne heille kuvata ja sanoa, että molemmat ovat kerran olleet muutaman tuuman päässä nenästäni, mutta en kerro enempää, en sitte millään.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.10

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99, 75c lähetyksistä $60.00—99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikki sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Kaikki sähkölähettykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

LAIVAPILETTEJA MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA
Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran (tai useammin) viikossa, kuukausittain 2 senttiä sana ja niitä, joilla ilmotus on jatkuvasti samanlainen jokaisessa lehtemme ilmestymisnumerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaen 50c ja selostuksista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI — Fidetään arkipäivinä avoinna kello 8 kahdeksasta samoilla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONTAINEN SAIRAANHOITAja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 102 Balsam St. North. Kulmassa 5th Ave.

PORT ARTHUR, ONT.

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. William Savanne.

MAKKOSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Second St., Port Arthur, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI ... 318 BAY ST. ... Alex Mäki.

KELLOSEPPÄ KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä ... I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION SAUNA ... 218 BAY St. ... Puhelin 1724 N. ... Aarnio.

TIMMINS, ONT.

TEEN PARTURITYÖALAAN KUUluvaa työtä pallorummassa 46 — 4th Ave. ... Oksanen.

RAATALIKKEESSÄMME TEHdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokeasti. ... Nieminen ... 58 — 4th Ave Timmins, Ont.

SAUNA ... AUKI ... 43 ... 4th Ave ... Juhani Korri.

E. JUNELIN ... MAkeis- ja sekatavarakauppa 63 — 4th Ave. Monipuolinen tavaravarasto. Huom.! Kohtelu hyvä ... Puhelin 646 W.

HAMMASLÄÄKÄRI A. E. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluviä töitä ... Hyvä ... kanssa ... Avoinna ... Sunnuntaisin ... postikonttoriä vastapäätä.

SIMMS HOOKER & DREW VAkuutuksia ... kiinteimistöjä ... Bank Building Timmins ... Matkalippuja ... postikonttorin ... Takuuttuksia.

ENSILUOKKAISIA KELLOJEN ... Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

TORONTO, ONT.

KATILO JA HIEROJA IDA RANtala, 425 Spadina Ave., Trinity 8725, Toronto, Ont.

HIEROJA JA SAIRAS VOIMISTELIJA ... John St., Toronto 2, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI ... 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OSkaa ... ompelija ... Puhelin 742 ... 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meillä. Bakery ... Grocery 541 Simpson St. Puhelin 1326 S.

OLEMME AVANNEET UUDEN sauna ... 208 ... lämpiää ... käytettäväksi. Avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä. Toppi ja Koski.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA hierontaa ... 336 Albert St. West, Soo, Ont. ... Raivon tal...

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan rapsista, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276 L. Box 113.

RUOKA-, VAATE- JA JALKINEkauppa ... Frans ... Copper Cliff, Ont.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja hedelmiä saatavana. Wiljam Heino, Kirkland, Lake. Ont.

LEVACK, ONT.

SAUNA AUKI PERJANTAINA, ... lauantaina ... Hilda Laine, Levack, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Kommunistipuolueen täkäläisen kaupunkikomitean kokous pidetään ensi keskiviikkona, siis tämän kuun 18 p:nä, Liberty-haalilla kello kahdeksalta. Kaikkien solujen edustajat paikalle hyvissä ajoin.

Kommunistipuolueen piiri 5:nnen piirikomitean kokous pidetään torstaina t. k. 19 p:nä Liberty-haalilla alkaen kello kahdeksan illalla. Jokaisen jäsenen läsnäolo välttämätön. — Sihteeri.

Puoluejäsenten jokakokous pidettiin Liberty-haalilla viime perjantai-iltana, ... kaupunkikomitean päätös ... Kokoukseen oli saapunut puolueen paikallisia jäseniä varsin vähälukuisesti, tuskin muuta kuin kymmenessosa, vaikka kokouksesta oli asianmukaisessa järjestyksessä ilmotettu. Kuuma ilma lienee ... kokouksen ... telemään.

Kokouksen yhtenä tärkeimpänä asiana oli ... järjestymisen ... jäsenilla on velvollisuuksia ... Canadan suomalaisen järjestön ... paikallista osastoa, ... kohtaan. ... puolue-elinten ... selostettu pätevillä esimerkeillä suomalaisen järjestön osastojen ... vattava ja joukkoja kokoava merkitys, ... päätös ... kaupunkikomiteän huolehtikoon siitä, ettei puolueen jäsenveromerkkejä myydä puoluejäsenille ... paikallisille ... suomalaisille ... jotka eivät tahdo liittyä jäseneksi Canadan suomalaisen järjestön täkäläiseen osastoon.

Toisena tärkeänä asiana oli kysymys puoluejäsenten suhtautumisesta nykyään käynnissäolevaan liittoparlamentin vaalikampailuun, ... kysymyksestä esitti tov. Ellinen kirjallisen alustuksen, ... selvä ... puolueen ... osotettiin miksi työväen ... tekevän farmarien tässä vaalipiirissä ... äänestettävä ... pöökonvedosta.

Kun useat puheenvuorojen käyttäjät olivat todenneet alustuksen oikeiksi, päätettiin alustuksesta ... jossa ... 3,000 lentolehtistä, jos täkäläinen piiritoimikunnalta saadaan siihen tarvittavat varat.

Seuraaville henkilöille on kirjeitä Vapauden konttorissa: Ahtiainen, Manne — Anttinen, Martti — Anttila, Evert — Ahonen, Nestori — Boola, Alex — Chamako, Elo, A. — Eno, Kalle — Esko, H. — Flyktman, Uuno — Finnila, Sanfred — Hämäläinen, Hiskias — Hallikas, Heikki — Henell, Benjam — Hietä, Armas — Hietaniemi, Armas — Hautamäki, Kosti — Honkanen, Eino — Hannula, Petri — Hietala, Miss Mary — Hirvelä, Albert — Hakanpää, Nikolai — Haapanen, Kustaa — Hapalu, Lauri — Hirvelä, Kalle — Isomäki, Albert — Järvelä, Weikko — Koivisto, Matti — Kallio, Wiljam — Kauppinen, Mikko — Kekola, Erkki — Kukkonen, Väinö — Kolppanen, Hannes — Kivi, John — Kangasvieri, Matti — Koljonen, Juho — Karstrom, Lauri — Kinnunen, K. E. — Kotanen, A. — Kauppi, Mikko — Kinnunen, Emil — Kustonen, Kosti — Kallio, Juslus — Keskinen, Kalle — Kurola, Tuomas — Kaijanen, John — Kuusinen, Herman — Lahti, Arvi — Lehto, Helena — Lavinto, Niilo — Lehtinen, O. — Lampi, Matti — Leväniemi, Antti — Leino, Villem — Leppänen, Viktori — Lehti, Lempi — Leväniemi, Antti — Lattu-Rasku, Heino — Lyyski, Wilva-Rasku, Heino — Lyyski, Wilva — Laakso, Yrjö — Markko, Mrs. W. — Mord, Fredrik — Mäki, Mrs. W. — Muumaki, Kusti — Mäkinen, Isakki — Myllykangas, Kaarlo — Matilainen, Hannes — Mällä, Matti — Niemi, Arvi — Niemelä, Ferdinand — Orn, Frans — Ojaniemi, Kaarlo — Pelto, Wäinö — Pohjola, Väinö — Piesanen, Eino — Pajunen, Frans — Passolainen, Väinö — Pohjus, Heikki — Puiras, Eino — Partanen, Henry — Pulkkinen, Konsta — Piätilä, Jalmar — Nissinen, Yrjö — Puro, Niilo — Pools, Alex — Porre, Nikolai — Ranta, Hanna — Rintala, Kaarlo — Rintanen, Viktor — Ranta, Wille — Rantanen, Eero — Ranta Erkki — Rautio, Emil — Rask, Juho — Ala-Rasku, Jussi — Sainio, Verner — Suksi, Sami — Sandale, Wm. — Siipola, E. — Syrjänen, Hjalmar — Starck, Andera — Stolt, Kalle — Saalo, Mrs. Hilda — Salo, Erkki — Sallinen, Toivo — Santala, Wilho — Toivio, Hilma — Toivio, I. — Thurlin, V. — Tuomi, Mikko — Tabell, Theodor — Vasilä, Anni — Valmäki, Lauri — Wilenius, Kalle — Wuorio, Mrs. Hilda — Wara, Arvid.

Copper Cliff

Ikävänlainen tapaturma tapahtui viime torstaiaamulla International Nickel Co:n sulimolla. Muuan juutalainen tuli ostamaan romurautaa. Yhtiö antoi hänelle käytettäväksi nostokoneen ja kolme miestä, joista kaksi suomalaista ja yksi tshekkoslovakialainen.

Miehet ryhtyivät nostokoneella nostamaan suurta rautaparrua vaunuun, johon sen jo kerran saivat kin. Mutta kun ei se juutalaisen mielestä tullut oikein hyvälle paikalle, nostatti tämä sen toisen kerran ylös. Mutta tällöin kävi sillä tavalla, että kettingit pääsivät irti ja raskas parru putosi ensin vaununsyrjälle ja siitä tshekkoslovakialaisen päälle. Häneltä katkesi toinen käsi ja toinen jalka ruhjoutui koko pahasti, koska hänet vietiin sairaalaan tajuttomassa tilassa.

Onni onnettomuudessa oli se, että useampi mies saanut parrusta kolausta, sillä toinenkin mies oli siinä hyvin lähellä.

Juutalainen ei ollut tapahtumasta millänsäkään, sillä mammona oli hänellä vain mielessä. Onnettomuuden aiheuttanutta parrua vaunuun nostettaessa olikin tämä juutalainen kehottanut miesten kantamaan pienempää rautaa lähelle, että lastaus kävisi mahdollisimman nopeaan. Käskyä noudattaen kaksi miestä toikin sitten kantaen jotain suurempaa rautapyörää ja toinen näistä miehistä sitten sai parrun päälleen. Pojat olivat siis kirjaimellisesti sanottuna mammonan uhrialttarilla.

Loukkaantunut mies oli ollut vasta pari päivää työssä mainitulla yhtiöllä. Kuinka paljo vielä saavat työläiset vuodattaa vertansa mammonalle!

Työläistoverit! Olkaa aina hyvin varovaisia, sillä kapitalisti ei meitä säästä, olipa työnlaatu sitten millaista tahansa. — J. A. S.

Neljä työläistä saanut surmansa

Fort William, Ont. — Neljä radankorjaustyöläistä sai surmansa, ja kaksi loukkaantui, kun Canadian Nationalin rahtijuna ajoi viime perjantaina Minatreessa "händkaaran" päälle. Surmansa saaneet olivat Pete Siggidin 47-, John Wirinsky 49-, G. C. Hada 43- ja Toni Choiski 42-vuotias.

Työnjohtaja C. Johnson ja W. Randall loukkaantuivat.

Miehet olivat radankorjaushommissa ja vallinneen sumun takia eivät huomanneet ajoissa junan lähestymistä.

MISS TORONTO

Toronto. — Täällä valittiin viime lauantaina lähes viidestäsadasta kilpailijasta neiti Jean Ford, 21-vuotias vaatteiden esittäjä, Toronton kauneimpana naisena kaupungin edustajaksi Atlantic Cityssä pian pidettävään kauneuskilpailuun.

Paikalla oli paljon yleisöä, nousten sen lukumäärä mahdollisesti 30,000. Arvellaan, että Canadassa saavat kauneuskilpailut suuremman suosion kuin tähän asti. Tänä syksynä tullaan mahdollisesti pitämään koko maata käsittävät kauneuskilpailut, johon kukin paikkakunta lähettää oman kaunottarensa.

Mielenkiintoista on se, että viidellä kauneimmaksi valituista naisista oli neljällä pitkä tukka.

Keski-ikäinen järjestyskykyinen
NAINEN HALUAA
päästä taloutta hoitamaan joko farmarille tai kaupunkilais miehelle.
Lähemmin kirjeenvaihdon kautta, osotteella
Anna Hendrickson, Box 180, Merritton, Ontario.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavie Avenune kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

A. FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
SALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Valmistakaa omat paperossinne sillä ne ovat parempia ja halvempia.
100 paperossi tuubia 15
Paperossikone 25
Lähettäkää $2.00 niin me lähetämme teille 10 laatikkoa tuubia ja paperossikoneen postivapaasti.
THE COLUMBIA STORE
131 Lang Street Cobalt, Ont.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

TIMMINSIN NEW BAKING CO.
2 Birch St., valmistaa kovaa leipää, korppuja, nisua ja useaa lajia pehmeää leipää. — Käyttäkää tämän liikkeen valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.,
Box 1306.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on veljeni Jaakko Imppola, kotoisin Seinäjoen pitäjästä, Vaasan läänistä. Sinua kaipaa veljesi Eero Imppola. Kirjota niin pian kuin näet nämä rivit, osotteella Eero Imppola, Monteith, Ont., Box 42.

TILATKAA VAPAUS!

Ohjelmarikkaan
ILTAMAN
— toimeenpanee —
Salmon Armin osasto syyskuun 4 päivänä
esitetään kappale
"HUHTIKUUN MANDA"
naurettava hullunkurisuudestaan ja paljon myös muuta ohjelmaa.
TANSSIA LOPUKSI
hyvällä soitolla
SISÄÄNPÄÄSYLIPUT 50c JA LAPSET PUOLELLA.
Toimikunta.

50,000 HARVESTERS WANTED
$15.00 TO WINNIPEG
Plus half a cent per mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta, —Edmonton, Tannis, Calgary, MacLeod and East.
Returning — Half a cent per mile to Winnipeg, plus $20.00 to destination.
Through special trains for Winnipeg via Canadian National Rys. will leave as follows: (Standard Time):
FROM TORONTO (Union Station) 12.01 A.M. Aug. 18 (midnight Aug. 17); 12.30 P.M. Aug. 18; 10.45 P.M. Aug. 18; 12.30 P.M. Aug. 20; 10.45 P.M. Aug. 20; 12.30 P.M. Aug. 31; 9.00 P.M. Aug. 31; 12.30 P.M. Sept. 3; 9.00 P.M. Sept. 8.
FROM OTTAWA 12.01 A.M. Aug. 18 (midnight Aug. 17); 12.01 noon Aug. 18; 1.35 A.M. Aug. 31; 12.01 noon Aug. 31.
FROM WINDSOR 12.01 A.M. Aug. 20 (midnight Aug. 19), via Chatham, London, Hamilton and Inglewood.
FROM PALMERSTON 9.00 A.M. Aug. 20, via Guelph, Georgetown and Inglewood.
Special through cars from other principal points connecting with above special trains. For details consult local Canadian National Agents.
THROUGH TRAINS—COMFORTABLE COLONIST CARS—SPECIAL CARS FOR WOMEN AND CHILDREN
Purchase your ticket to Winnipeg via Canadian National Railways, whether or not your final destination in the West is a point on the Canadian National. Tickets and all information from nearest Agent.
Travel CANADIAN NATIONAL

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

Kylpylaitos
Naughtonissa
Soon tie, 11 mailia Sudburysta
Sauna lämpiää joka päivä. Hyvä virkistyspaikka. Hierontaa ja hoitoa annetaan kaikkina aikoina.
Tervetuloa!
Ida ja Otto Ylönen

Kello- ja Kultasepän
ja kaiverrusalan työtä teen.
L. KYYNY,
433 Simpson St., asunto 4.
Fort William, Ont.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruansulatus, kipu rinnan alla, onnettomuus, epätasainen vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, korristuksia ja tsäsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu etevästi tunnetun Helsinkiläisen Sairashuoneen lääkärin reseptin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoituksensa vastaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.
KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur. Ontario.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
Box 1873

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W., Varakonsulivirastojen osotteet ovat: Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamsh. Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St., Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Cahterine St., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

KELLO-
— ja —
Kultasepän
ja kaiverrusalan työtä teen
L. KYYNY,
433 Simpson Street, asunto 4
FORT WILLIAM, ONT.

Säästäkää rahaa
Aika on huono, siis South Porcupinen ja ympäristön suomalaiset tilatkaa pukunne räätäli J. A. Pirnekseltä. Saatte tuntuvasti halvemmalla kuin mistään muualta koko Pohjois-Ontariossa.
SOPIVAISUUS TAATAAN. TYÖ ON KAUNIS JA LUJA.
Huom.! Takin tekijänä on Canadassa parhaimmaksi tunnettu D. Männinen.
Liikkeeni sijaitsee liikkuvakuva teatterin takana, Bruce Avenuella Alex Grentsin talossa, South Porcupinessa.
Tervetuloa!
J. A. PIRNES.

HARVINAISTA CONMEEN HAALILLA!
Arvokkaan Iltaman
toimivat North Branch'in toverit
S. J. CONMEEN HAALILLA
elok. 21 p., kello 8 illalla
runsaalla ja arvokkaalla ohjelmalla, m. m. näytöskappale
Tahvo Tarvaisen kääntymys
Lopuksi tanssia hyvällä soitolla.

CUNARDLINJA
CANADIAN SERVICE
Meno- ja paluupiletteja
NORJAAN — RUOTSIIN — TANSKAAN — SUOMEEN
London ja Liverpoolin kautta
CANADASTA
Elokuun 20—ANTONIA
Elokuun 27—ASCANIA
Syyskuun 3—AUSONIA
Syyskuun 10—ALAUNIA
CANADAAN
Elokuun 21—AUSONIA
Elokuun 28—ALAUNIA
Syyskuun 4—ANTONIA
Syyskuun 11—ASCANIA
Merikuntoisimmat laivat maailmassa.
Erikoinen suomalaisten huvilaiva Andania, toukok. 22 p., suoraan New Yorkista Helsinkiin. Matkustakaa suuressa suomalaisjoukossa suoraan valtamerilaivalla Helsinkiin. — Lisätietoja saatte joko
THE ROBERT REFORD CO., LIMITED
Yleisasiamiehet — 20 Hospital Street, Montreal,
— tai —
THE CUNARD LINE,
270 Main Street, Winnipeg,
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont. — tai — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont.

Asianajotoimisto
Valmistetaan
laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia.
J. JARVIS
Box 1181. — Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosi suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuki-lääkkeitä ja humbuki-tohtoreita.
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
I. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Ilmotus

Pyydän että Martti Leino, 31 vuorokauden ajalla, senjälkeen kun tämä on ensikerran lehdessä ilmotettu, tulee järjestämään asioitansa ja perimään hallussani olevia tavaroitansa, muuten tulen menettelemään niiden kuin omaini kanssa.

Hilma Kaipis,
Box 161, Ansonville Ont.